

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Krištofova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska 4, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 63; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Amerika in Nemčija:

Ameriški rušilci proti nemški ekspanziji

Zakaj ponujajo Zedinjene države svojim južnoameričkim sosedom na posodo svoje vojne ladje

Washington, 14. avgusta. k. Sporazum med vladama v Washingtonu in Rio de Janeiru, po katerem posodijo Zedinjene države Braziliji nekaj svojih manjših vojnih ladij, je izjavo v vsej ameriški javnosti izredno pozornost. Splošno se splošno trdi, da se ta najnovejša akcija, osnovana na Monroejevi doktrini, naperjena posredno proti Japoncem sprito njihovih najnovjših vojnih podvigov na Daljnem vzhodu. Japonci so si dejanski po svojih številnih naseljenih in s svojimi ponovnimi izvoznimi kampanjami v posameznih južnoameričkih državah pridobili močan gospodarski vpliv, ki bi ga lahko sedaj izrabljali za svoje politične namere na Kitajskem. Kmalu pa se je izkazalo, da tiči za temi obrambnimi ukrepi ameriških držav, ki so na drugi strani spet rešili prestiz Zedinjenih držav na ameriški kontinentu, nemška gospodarska penetracija v Brazilijo.

Spekulacije

z brazilskimi surovinami

Dejansko so najprej brazilski, nato pa še severnoameriški listi opozorili javnost na velike prizadevanje nemških industrijskih krogov, da bi se dokopali do odločilnega vpliva na razna brazilska in druga južnoameriška rudniška in vobče industrijska

podjetja. Povsem v okviru Göringovega gospodarskega načrta za prihodnja štiri leta naj bi si Nemčija zagotovila dobavo velikih množin surovin za kritje svojih lastnih potreb, hkratu pa tudi za predelavo v nove industrijske izdelke, s katerimi bi povečala svoj izvoz in si tako preskrbela potrebnih sredstev za svoj nadaljnji gospodarski razvoj. Nevarnost nemške gospodarske penetracije v južnoameriške države je postala toliko bolj nevarna, ker se je spomladanska akcija nemške diplomacije za ponovno pridobitev nekdanjih kolonij na podlagi eventualne nove razdelitve mandator Društva narodov popolnoma izjalovila in ker so si znani Angleži bas pred kratkimi izposlovali od generala Franca jamstva, da bodo lahko tudi v bodoče ne glede na izid španske državljanske vojne v glavnem eksploatirali španske rudnike, na katere so Nemci gradili vse svoje španske račune.

Argentinski protest?

Strah pred nemškimi gospodarskim vdorom v Južno Ameriko je očitno dosegel tudi v druge južnoameriške države. Včeraj so se razširile vesti, da se pripravljajo slični sporazumi kakor z Brazilijo tudi še z drugimi državami na ameriškem jugu. Le v Argentini gledajo z zavistjo na to najnovejšo akcijo Zedinjenih držav, v kateri

vidijo predvsem novo ojačenje njihove hegemonistične politike na ameriškem kontinentu. V Buenos Airesu so celo že pripravili posebno protestno noto, v kateri nameravajo washingtonskemu državnemu tajnistvu za zunanje zadeve predložiti, da bi posojanje severnoameriških vojnih ladij južnoameričkim državam nikakor ne koristilo nadaljnemu razvoju prijateljskih odnosov med ameriškim narodi in da bi lahko povzročilo samo novo tekmovalnost v pomorskem oboroževanju tudi v zapadnem svetu. Po mnenju dobro poučenih ameriških krogov pa se skrivajo za tem argentinskimi protestom le spekulacije na neke politične in gospodarske koncesije, ki naj bi jim jih priznale Zedinjene države.

Reakcija v Berlinu

Berlin, 14. avgusta. k. Najnovejša kampanja ameriškega tiska proti Nemčiji je izzvala v Berlinu veliko vznemirjenje. Redakcija ki je nastala proti njej v nemškem tisku, je sicer odločna, vendar se listi ne spuščajo z ameriškim tiskom v nikakoli vehementnejšo polemiko, da ne bi nakopali Nemčiji onstran Oceana novih sovražnikov, katerih število je v zadnjem času tako po prizadevanju nemških židovskih emigrantov kakor tudi zaradi nemškega vmešavanja v

špansko državljansko vojno že prehudo naraslo.

Berliner Börsen Zeitung, ugotavlja v daljšem članku, da se je pričel v Ameriki po prizadevanju Zedinjenih držav ustvarjati velik vseameriški nevtiralnostni blok, toda priporočilo državnega tajnika Hulla, s katerim je predlagal ameriški kongresu, da bi dala Braziliji na posodo nekaj severnoameriških rušilcev, je treba z vso odločnostjo odkloniti. Hull je namreč utemeljil svoj predlog s tem, da je treba Brazilijo podpreti v njeni borbi proti nekimi državam, ki se skušajo sprito pomanjkanja surovin gospodarsko vgnezditi v bogatih brazilskih deželah. Dejansko je v zadnjem času znatno narasel blagovni promet med Nemčijo in nekaterimi južnoameričskimi državami, sprito česar je vsakomur takoj jasno, da je Hull mislil predvsem na Nemčijo. List zagotavlja, da Nemčija nikoli ni imela takih namenov, in poudarja, da bi sleherni tako tolmačenje najnovejših akcij Zedinjenih držav moglo le škoditi dosegu dobrih odnosov med Nemčijo in posameznimi državami. Nemčija se sicer poteguje za južnoameriške surovine, vendar pri tem nima nikakih skrivnih gospodarskih ali političnih namenov. Tudi »Deutsche Allgemeine Zeitung« na podoben način zavrača Hullove očitke.

Novi ruski polet čez severni tečaj

Moskva, 14. avgusta. k. Vsa javnost sledi z največjim zanimanjem najnovejšemu poletu ruskih letalcev Levanovskega in Kasanejeva preko severnega tečaja v Aljasko. Rusi so se sedaj po prvih uspešnih poskusih z vso vmeno lotili organizacije redne letalske zveze, ki naj bi se preko tečaja vzpostavila med evropskim in ameriškim kontinentom. Ze prihodnje leto naj bi se pričeli redni poleti med Moskvo in enim izmed večjih severnoameričkih mest.

Levanovski in Kasanejev sta se dvignila s svojim letalom »N 209« z letališča Solkova pri Moskvi po moskovskem času večeraj nekaj minut po polnoči. S seboj sta vzela tudi nekaj blaga za polarno meteorološko postajo, ki jima je takoj sploščka pošiljala poročila o vremenskih razmerah v arktičnih krajih. Včeraj okrog polnočnega srečno preletela Severni tečaj in od tam kljub viharjem nadaljevala pot. Zaradi neugodne vremena sta se morala dvigniti precej visoko, da sta se tako izognila oblakom v višini kakšnih 3.000 m.

Po vestih, ki so prispele ponoči iz Dawsona v kanadski pokrajini Yukonu, se je letalo sredi približno že na 2.000 km ameriški celini.

Udeležencem skupščine CMD v Kočevju

Udeleženci jutrišnje glavne skupščine v Kočevju naj, se poslužijo na železnici nedeljskih izletniških vozovnic.

Vojna na Daljnem vzhodu

Šanghaj vnovič v ognju japonskih topov

Iz ozadja kitajsko-japonskega spora — Nesprejemljiv japonski ultimatum

London, 14. avgusta. br. Dogodki na Daljnem vzhodu se razvijajo z vso naglico. V Tokiu je sedaj že popolnoma zmogala vojaška stranka, ki jo dejansko vodi general Doihara, ki ima že od l. 1931. dalje v svojih rokah vse japonske kontinentalne politike in je znal Japonsko tudi sedaj speljati v novi vojni vrtnice na kitajskih tleh. Politika japonskih industrijev, da bi se po trgovskih poteh polastili kitajskega bogastva, je bila kljub zmagi na parlamentarnem terenu potisnjena v ozadje in tudi načrti za dograditev japonske vojne mornarice, ki naj bi že v doglednem času zagospodarila po širnem Tihem oceanu in za katero so bili še v novem državnem proračunu predvideni milijardi krediti, so morali v arhivu mornariškega ministrstva sprito ne nadnega razpleta v ostalem nevdružnega položaja, v katerem so se znašli japonsko-kitajski odnosi. Za generala Doiharro pa sta bila odločilna predvsem dva momenta: nevarno prodiranje ruskega vpliva iz Zunanje Mongolije in kitajskega Turkestanu proti jugu in vzhodu ter politični zapletljaj v Evropi, zaradi katerih se Angliji kljub njenim pomembnim interesom na Kitajskem vsaj trenutno ne bo moglo angažirati na Daljnem vzhodu. Pa tudi notranja konsolidacija nacionalne Kitajske je že toliko napredovala, da bi vsak njen nadaljnji korak lahko zaustavil sleherni japonsko ekspanzijo na kontinentalna tla.

Vojna med Kitajsko in Japonci sicer še zmerom ni napovedana, toda spor, ki je nastal med obema državama zaradi režima v vzhodnem Hopeju in Čaharju in zaradi katerega so Japonci končno zasedli Peking in Tienčin, je prekrizal vse morebitne diplomatske posredovalne račune in dejansko pomenil pričetek borbe, ki se bodo tokrat, kakor vse kaže, zavlekle v nedogled.

Kocka je padla v Šanghaju

Ne glede na vse borbe in spopade, do katerih je prišlo v poslednjih dneh severno in južno od Pekinga ter jugovzhodno od Tienčina in ki so se razvijali ob menjajoči se sredi obeh nasprotnikov, pa je kocka, kakor vse kaže, tudi tokrat padla v Šanghaju. Po znanem incidentu v bližini šanghajskega letališča, v katerem sta bila ubita neki japonski častnik in njegov spremljevalec ter po kitajski zasedbi severne šanghajske postaje, ki je po japonsko-kitajskem sporazumu iz l. 1932. spadala v demilitarizirano področje, je japonska vojska, ki se je medtem izkrcala v bližnjem Vusungu, stavila poveljstvu šanghajskih milicijnih ultimatum, v katerem je zahtevala takojšnji umik milicijnikov iz Šanghaja, predvsem z meje japonske naselbine, ki je bila v poslednjih dneh vedno bolj ogrožena, ter razdejane vse utrdb, ki so si jih Kitajci zgradili okrog mednarodnih koncesij ter med Šanghajem in Vusungom. Kitajci so ultimatu, ki je zanje pomenil nož na vrat, odbili in celo zahtevali, naj se Japonci nemudoma umaknejo s kitajskih tal. Na to so Japonci odgovorili s topovi.

Japonci tehnično v premoči

Prvi boji okrog Šanghaja so se pričeli že predvčerajšnjim, ko je nek japonski

rušilec razdeljal veliki moderni pomol blizu Vusunga. Včeraj popoldne pa se je razvnela že prva huda bitka v bližini japonske koncesije. Stevilčno so Kitajci v Šanghaju sicer v znatni premoči, saj jih je okrog 20.000 — in njih oddelek ses proti izpolnjujejo z novimi ojačenji — nasproti 9.000 Japoncem, vendar niti zdaleka niso tako siljajo oboroženi kakor njih nasprotniki, ki se poleg tega opirajo še na svojih 33 vojnih ladij, kolikor se jih je razmeslilo te dni od Vusunga do Šanghaja.

Včeraj popoldne so kitajski milicijniki poskusili osvojiti nove postojanke v bližini dirkalnišča v predmestju Kiang Nanu, da bi od tam v naslednjem napadu zavzeli vse okraj. Operacija jim je sicer uspela, toda japonske poljske baterije in mornariški topovi dveh japonskih monitorjev so tako razredčili njih vrste, da na nadaljnje prodiranje proti reki Huang Pu, vzdolž katere bi jim bilo mogoče obkoliti japonsko koncesijo, ni bilo niti misliti. V boj je poseglo tudi katjsko topništvo, vendar so Japonci večino kitajskih baterij prav kmalu prisilili k molku.

Bitka za šanghajsko severno postajo

Ze v prvih popoldanskih urah so sveži oddelki kitajskih milicijnikov nadpadli kompleks japonskih tovarn v neposredni bližini japonske naselbine. Njih topovi so objekte kmalu razdejali. V tovarnah je nastal tudi požar, ki je do kraja uničil vse stavbe. Pa

tudi tu do večera niso mogli zavzeti japonskih postojank. Hude borbe so se nadalje razvlele na severnem robu mesta. Okrog severne postaje, ki je še zmerom v rokah Kitajcev, je eksplodiralo večeraj popoldne preko 50 japonskih težkih granat. Kitajska artiljerija pa je od onod intenzivno obstreljevala japonski glavni stan sredi japonske koncesije. Prišlo je tudi do več spopadov na nož, vendar se položaj na tem odseku teritorialno ni bistveno spremenil.

Ziviljenje v mestu je medtem docela zamrlo. Včeraj jutraj so še poslednji begunci iz kitajskega dela Šanghaja zapustili svoje domove in se deloma zatekli v mednarodne koncesije deloma pa sploh zbežali iz mesta. Z angleške vojne ladje »Cumberland« je ki včeraj priplula pred Šanghaja, se je izkrcalo več oddelkov angleškega vojsstva, ki je takoj prevzelo stražo ob glavnih dohodih in koncesijske naselbine. Za danes je napovedan prihod nadaljnjih treh angleških ladij z novimi oddelki vojsstva.

Prepovedana plovba po Jangceju

Šanghaj, 14. avgusta. AA. Nankinška vla da je sporočila, da je prepovedana plovba po reki Jangce do izliva reke Vanho vanj. Kitajske oblasti so potopile v reki več ladij, da onemogočijo paroplovni promet.

Izjava princa Kanoja

Tokio, 14. avgusta. AA. Min. predsednik Konoje je imel več razgovorov z vojnimi in zunanjimi ministrom. Novinarjem je izjavil da so vojaška poveljstva na Kitajskem zahtevala nadaljnja navodila. Bojim se, je poudaril, da bomo morali poseči po zakonitih sredstvih obrambe, za zaščito življenja in imetja naših državljanov. Ministrski svet je sklenil na današnji seji, da bo vlada ne glede na izvajanje svojih ukrepov za zaščito Japoncev v Šanghaju še nadalje v pogajanjih s kitajsko vlado, da se prepreči poostreitev spora.

S španskih bojišč

Pred novo ofenzivo nacionalistov na severni fronti

Valencia, 14. avgusta. br. Na severni fronti so se nacionalisti pričeli pripravljati na nov ofenzivo. Veliki oddelek Maročanov, Špancev in tujih prostovoljcev so se koncentrirali v gorah jugovzhodno od Santandra. Nacionalistično topništvo je že sredi hudo obstreljevalo republikanske prednje postojanke. Tudi nacionalistična letala so ponovno poskusila bombardirati baskijske utrdb, vendar so se morala vselej umakniti pred zapornim ognjem republikanskih protiletalskih topov.

Tudi na terujski fronti je prišlo včeraj popoldne do hudih spopadov, ki so se pa končali neodločno in se nasprotnika nista premaknila s svojih postojank. Tam je sredi manjši oddelek nacionalističnega vojsstva z orožjem in strelivom prešel na republikansko stran.

Republikanska letala so včeraj bombardirala Avilo in Saragoso. Razdejala so nekaj vojaških objektov. V bližini Avile so napadla večjo nacionalistično trensko kolono. Z bombami so uničila več tovornih avtomobilov Velika eskadrila nacionalističnih letal pa je sredi poskusila prodrati do Valencie, da bi izvršila nanjo napad večjega obsega. Republikansko protiletalsko topništvo jo je še kakih 20 km pred Va-

lencijo prisililo k umiku. Eno letalo je bilo sestreljeno.

Upori Maročanov in kmetov v Granadi

Gibraltar, 14. avgusta. br. V Granadi so se Maročani ponovno uprli. Povod za vstajo je dalo povelje iz Salamance, da se morajo umakniti iz svoje tamkajšnje vojašnice in jo prepustiti tujim prostovoljcem. Maročani so se zabarikadirali v bližnji areni, kjer je prišlo do spopada z večjimi oddelki španskega nacionalističnega vojsstva in tujimi četami. Po dosedanjih vesteh je bilo v teh bojih ubitih mnogo Maročanov, pa tudi na drugi strani so imeli veliko izgub. Poleg drugih je tedaj padlo 18 italijanskih prostovoljcev. V boju proti upornikom je sodelovalo tudi več letal.

Skoraj istočasno so izbruhli v raznih krajih okrog Granade trije kmečki punkti. Ljudstvo se je uprlo zaradi vojaških revizij kmečkih pridelkov in zaradi prisilne uvedbe novih brikovcev v promet. Vsi trije upori so bili takoj zatrti. V rudarskih revirih Rio Tinta pa se že nekaj dni vršijo komitaki boji med tamkajšnjimi rudarji in nacionalističnimi milicijami.

Kupujte domače blago!

Italijanski manevri

Z Brennerja na Sicilijo

Odločitev o definitivnem zblizanju z Anglijo bo padla prihodnji teden v Palermu

Pariz, 14. avgusta. k. Potovanje Mussolinija po Siciliji in velike vojne vaje italijanske vojske, vojne mornarice in letalstva na zapadnem delu tega otoka so izzvale v francoskih političnih krogih veliko pozornost. Vobče sodijo, da je hotel italijanski ministrski predsednik kljub zblizanju z Anglijo — ali pa bas zaradi njega — poudariti, da so sredozemske vprašanja vprav sedaj glavni problemi italijanske mednarodne politike in da morajo v londonskem Foreign Officeu do kraja spoznati, da se Italija tudi na prijateljski način ne bo dala speljati od svojih sredozemskih zasnov na kako drugo pot. S tega vidika je zanimiv članek, ki ga je o političnem pomenu sicilskih manevrov objavila pariška »Epoque«.

Težiče italijanskega mednarodno-političnega sistema, pravi list, se je v poslednjih letih v etapah premaknilo z Brennerja, kjer se je l. 1935. že povsem ustalilo, proti jugu. Ze lani so ga bas v času najhujše nevarnosti, ki so jo sankcije predstavljale za Italijo, prestavili v Avellino, v sredo države, kjer so se vršile lanske velike vojne vaje, da bi tako svetu in Italijanom jasno pokazali pripravljenost italijanske vojske, da brani domovino, če bi jo tedanji abesinski prijatelji skušali napasti. Tedanja kriza pa

je vsaj zaenkrat že premagana in Italija ni lahka letos spet privoščila novih zunanje-političnih afirmacij. Zato je bilo letos težiče italijanske politike premaknjeno še dalje proti jugu, na Sicilijo, k operacijski bazi za bodoče italijanske imperialne podvige v Sredozemskem bazenu. Pri tem ji more biti sedanje zblizanje z Anglijo trenutno le v korist. Vsekakor bi to zblizanje lahko dejansko dovedlo do mirujočnega sodelovanja vseh prizadetih narodov Sredozemlja. Končna odločitev pa bo padla šele v Palermu, kjer bo imel Mussolini 20. t. m. svoj napovedani zunanje-politični govor, v katerem bo označil vsaj najbližje cilje italijanske sredozemske politike. Glede na to je pričakovati, da bo v njem podal tudi vsa moralna jamstva, da Italija v Sredozemlju res nima nikakih drugih namenov kakor le braniti svoje sedanje carstvo.

Pričetek sicilskih vojnih vaj

Palermo, 14. avgusta. k. Velike vojne vaje na Siciliji so se pričele včeraj ob zori. Agencija Stefani pravi v svojem poročilu o teh manevrih, da sta jim takoj od vsega pričetka prisotvovala italijanski kralj in prestolonaslednik. Vojne vaje se bodo zaključile 20. t. m. v Palermu z veliko vojaško paradjo.

Abesinija - Sredozemlje

Sporazum Anglije in Francije glede skupnega postopanja v obeh vprašanjih, da se dosežejo italijanske protikoncesije

Pariz, 14. avgusta. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da sta se francoska in angleška vlada v vseh podrobnostih že sporazumeli glede vprašanja morebitnega priznanja italijanske osvojitve Abesinije v zvezi z bližnjim jenskim zasedanjem DN, prav tako pa tudi glede skupnih ciljev obeh držav v Sredozemlju.

Prvo vprašanje bo rešeno na ta način, da bo Abesinija na predlog kake države črtana iz članstva DN kot država, ki je dejansko prenehala obstajati. S tem bo odstranjena glavna ovira za morebitno nadaljevanje razgovorov med Italijo na eni ter Anglijo in Francijo na drugi strani. Kakor znano, je italijansko časopisje v svojih komentarjih o zblizovalni akciji med Rimom in Londonom samo izrazilo mnenje, da bo k sredozemskim pogajanjem pritegnjena tudi Francija. V poučenih krogih smatrajo, da je ta izprememba italijanskega stališča glede Francije posledica sporazuma, ki sta ga sklenili angleška in francoska vlada, da bosta v vseh sredozemskih vprašanjih nastopali skupno, tako da bodo istočasno zavarovani interesi ene in druge države.

Osnova angleško-francoskega sredozemskega sodelovanja v morebitnih razgovorih z Italijo je sporazum o

tem, kaj naj obe državi zahtevata kot protikoncesije od Italije de jure za priznanje njenega imperija, ki bi tvorilo od ženevskega sklepa o črtanju Abesinije iz članstva DN povsem neodvisen mednarodni akt. Franciji je predvsem za to, da bi ji Italija zajamčila, da se ne bo nikdar posluževala Balaarskega otočja za pomorsko in letalsko oporišče, ki bi lahko močno ogrozilo francosko posest v severni Afriki, Anglija pa bi zahtevala jamstva predvsem glede ustavitve utrjevanja Dodekanesa v vzhodnem ter otoka Pantellerie v srednjem Sredozemlju.

Kitajski finančni minister v Avstriji

Dunaj, 13. avgusta. br. Kitajski finančni minister dr. Kung, ki se te dni muči v Nemčiji, bo v nedeljo prispel v Salzburg, kjer se bo sestel s kanclerjem dr. Schuschniggom.

Skladkovski v Parizu

Pariz, 14. avgusta. AA. Predsednik poljske vlade Skladkovski je prispel v Pariz.

Borzna poročila.

Carij, 14. avgusta. Beograd 10, Pariz 16.325, New York 455.50, Bruselj 78.40, Milan 22.925, Amsterdam 240.10, Berlin 176.20, Dunaj 81, Praga 14.15, Varna 62.00, Beograd 82.

Novinarji opozarjajo

na svojo okrožnico, ki so jo pred tedni poslali vsem večjim ustanovam in podjetjem v Sloveniji zaradi prve razstave slovenskega novinarstva, ki bo v okviru ljubljanskega velesejma odprta dne 1. septembra. V tej okrožnici so navedli, da bo ta razstava prva prireditelja v vrsti v vsej državi pod častnim predstvom g. notranjega ministra dr. Alberta Korošca ter bivših ministrov dr. Alberta Kramarja in dr. Frana Kulovca, ki so vsi trije redni člani novinarske stanovske organizacije, in so s skupnim proglasom že opozorili vso javnost na pomen razstave kot važne kulturne manifestacije ob 140letnici prvega slovenskega časopisa. V obliki kataloga in vodiča po razstavi bo izšlo okrog 850 strani osegajoča knjiga o zgodovini razvoja in sedanjem stanju slovenskega novinarstva. V okrožnici je bilo navedeno, da je koristno za ustanove in podjetja, če se v tej knjigi trajne kulture in znanstvene vrednosti razbeležijo s svojimi ogledi, izražena pa je bila tudi želja, naj bi ustanove in podjetja ob tej priložnosti izkazali priznanje novinarjem, ki pošteno delujejo v službi javnosti in posebno vsestransko podpirajo stremeljenja slovenskega gospodarstva, a sami ne zmorejo velikih stroškov, ki so zvezani s prireditvijo velike razstave in izdajo tako pomembne knjige.

Okrožnica je imela sicer lep odziv, a v podjetniški dobi je vendarle mnogo pričakovanih odgovorov izostalo. Zaradi tega se v

listih obračajo novinarji še enkrat do vseh, ki so okrožnico prejeli, a na njo še niso odgovorili, s prošnjo, naj pošljejo svoje ogledke, prispevke ali odgovore v nekaj dneh, najpozneje pa do 18. t. m., ker je spominska knjiga že v tisku. Od mnogih strani so bili slovenski novinarji deležni pričevovalnega odziva že v nekaj dneh in so vsi ti ogledi že v tisku, prišla pa so tudi pisma pohvalnikov, ki izražajo željo, da bi se radi posvetovali o sestavi in obliki ogledov, ozirna tudi razpravi o ceni. Naslovi okrožnice so lahko prebrani, da bodo novinarji njihove ogledke na najboljši način sestavili in uvrstili, posimo pa jih tudi, naj pri odgovoru na poslano okrožnico ne izgubijo iz vida poudarka, da to ogledovanje ne spada pod merilo običajnih dnevnih dnevnih časopisov, marveč, da je v prvi vrsti izraz čestitave novinarskega dela in važne spominske knjige slovenskih novinarjev. Novinarji stavljajo vse svoje sile na razpolago interesom vseh stanov, v prvi vrsti slovenskemu gospodarstvu, svojih zahtev pa ne iznašajo pred javnost, ki je mnogo dolžna novinarskemu poklicu, utemeljenemu na altruizmu in anonimnosti. Novinarji ne pišejo radi za sebe in stopajo zdaj pred javnost samo zaradi slovenskega velesejnega kulturnega jubileja.

Odbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja in pripravljali odbor I. razstave slovenskega novinarstva.

Ljubljanska podzveza z energičnim protestom vred poslala savazu v Zagreb in sedaj prikaže odgovora nani. Prav radovedni smo, kaj se bo iz tega izcimilo. Zanimamo, da upravni odbor saveza stvar temeljito preišče in razisti, če ne, da v bodoče Slovenci na kolearskih dirkah ne bomo več sodelovali. Takih zahrbtnih manipulacij in grobega kršenja pravil mora biti enkrat za vselej konec. Na ta način se sport ubija, ne pa pospešuje.

H koncu moramo tudi grajati nesportno početje Prosineka in Grgca, ki sta objekta privzela na cilj, češ, saj sva oba prvaka. Eden je namreč amater, drugi pa profesionalca. Sport je plemenita borba do zadnje sekunde ne pa načelo kompromisov. Zato je tudi številno občinstvo na cilju po njunem prihodu dalo duška svojemu nezadovoljstvu z glasnimi protesti, a nasproti je naslednja skupina, ki je v ostrem spurtu privzela na cilj, nagradilo z aplavzom. Sicer pa bomo videli v nedeljo 29. t. m. naše in hrvaške dirkače na Hermeševem dirkališču in takrat bo prilika za res pošteno borbo — brez motorjev.

Iz Maribora

Mednarodni nogomet v Mariboru. Jutri popoldne bo na Rapidovem igrišču nad vse zanimiva nogometna tekma med VSV iz Beljaka in SK Rapidom iz Maribora.

Konje krađe. Dostoj je nezadovoljni storili se v noči na četrtek vionili v hlev posestnika Ivana Veronika v Zgornji Kapli in ukradli dva konja z opremo, tako da je nad 6000 dinarjev škoda. Isto noč so vionili odpejali Ferdinanda Brihniku nov dvoprejni voz, vreden 3000 din.

Vedno manj rib na mariborskem trgu. V zadnjem času je ob petkih na mariborskem trgu nenavadno malo rib. Tako so včeraj prožajali le skumbre, sardelice in dentale. Zaradi pomanjkanja rib in velikega povpraševanja so bile cene zelo visoke, saj so prožajali male sardelice po 14 din. skumbre po 18, dental pa po 34 dinarjev kilogram.

Pravoslavna cerkvena občina v Mariboru sporoča svojim članom, da prispe v nedeljo ob 9.36 uri v Celje 170 pravoslavnikov. Vodi jih bo pravoslavni češki in moravsko-sleški episkop Gorazd. Po sprejemu bo v celjski pravoslavni cerkvi liturgija v češkem jeziku. Češki gosti se popoldne vračajo preko Maribora, kamor prispejo ob 14.58. Verniki se pozivajo, da se udeležijo svečanega sprejema v Celju.

Vlomilec strašilo. Med tem ko so ljudje delali na polju, je neznan vlomilec vdrl v stanovanje posestnika Franca Vrhovnika na Ojškem vrhu. Dolgo časa je odnesel večjo vsoto denarja, mnogo obleke in perila, tako da ima posestnik okoli 5000 din škoda. Za vlomilec manjka vsaka sled.

Iz Ljutomer

Nov grob. V mariborski splošni bolnici je umrla v nedeljo posestnica iz Siare vasi ga. Ivanka Znidarica na tuberkulozi. Stara je bila 40 let in zapušta se neposkrbljene otroke. Zalujočim naše sožalje.

Napredovanje. V višjo skupino je napredoval g. Maks Pogrujec, sreski tajnik v Ljutomeru.

Osebnosti. Iz križevcev je premešena učiteljica ga. Milka Sabadinova v Radgono. Milan Kocuvan, učitelj iz Dobja v Radgono. Bogdana Makuc iz Stogovcev v Staro lipo pri Cmoslju. Mavric Karel, šol. upravitelj v Radgoni je razrešen poslovske šole, upravitelja.

Ponarejeni 10dinarski kovanci. Ponarejen 10dinarski kovancec je hotela zamenjati na pošti v Radgoni neka stranka. Kovancec je nekoliko lažji in temnejši.

tom pa je.

Proslava 150 letnice rojstva Vuka Karadžića. Na Vidov dan se je vršila v Beogradu konferenca zastopnikov prosvetnih društev, za katero je dala pobudo Srpska kraljevska akademija in na kateri je bilo sklenjeno, da bodo 8. novembra svečano proslavili 150letnico rojstva Vuka Stefanovića Karadžića. Tedaj je bilo izvoljenih več posebnih odborov z glavnim odborom kot centralo. Za predsednika glavnega prirediteljskega odbora je bil izvoljen predsednik Srpske kraljevske akademije dr. Aleksander Đukić. Ta odbor je sedaj izdal proglas, v katerem poziva vsa kulturna društva, da vsako na svojem področju priredi proslavo 150letnice Karadžićevega rojstva. V pozivu napoveduje odbor ustanovitve Vukove ustanove, iz katere se bodo razdeljevale nagrade za znamenitostna dela na nacionalnem, kulturnem in umetniškem področju.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM
v Šiški — Telefon 33-87

»ČRNE ROŽE«

Simfonija ljubezni, plesa in muzike.

Willy Birgel, Lillian Harvey,
Willy Fritsch

Predstave v soboto ob 20.30, nedeljo ob 5, 7, in 9, ponedeljek ob 20.30.

V torek: ARENA KEVI Wallace Beery

Ljubezenska tragedija pri Sv. Marjeti ob Pesnici

Maribor, 14. avgusta. V bližini Žugmanovega križa pri Sv. Marjeti ob Pesnici so enoči okrog 19.30 odjeknili strelji iz loveške puške. Na žugmanovih domačiji so postali pozorni in so odhiteli proti kraju, odkoder so se strelji čuli. Tam so našli vso okropljena s krvjo 20letnega brezposelnega Emila Čuša iz Maribora in njegov ljubico. Oba sta bila mrtva. Glavi sta bili akoraj odtrgani od trupel. Kakor vse kaže, je Čuš oddal najprej strel iz loveške puške proti dekletu, nato pa se samemu sebi vzel življenje. Obe trupli so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Marjeti. Čuš in njegovo dekle sta zapustila poslovilni pismi naslovljeni na sorodnike. Čuš je šel pred mesecem dni iz Maribora prispel k Sv. Marjeti, kjer se je zadnje čase mudil pri svojih sorodnikih. Čuš je bil trafikantno čuvstvo na Ruški cesti v Mariboru.

Zemljevid bo pokazal kje ljudje največ čitajo

Ljubljana, 14. avgusta. Velesejnski paviljoni so še povsem prazni; nikjer še ni sledu, da bo v njih že čez 14 dni velika razstava slovenskega tiska, razen v dveh posebnih delavnicah, v eni rišejo diagrame, v drugi pa izdelujejo zemljevide. Če vprašamo prireditelje, ali se še nič ne mudi in če bodo lahko opremili v 14 dneh vse paviljone, se samo pomenljivo nasmehnejo. Baje so rešeni že vsi problemi velike prireditve. Kako so rešeni, je skrivnost; prireditelji samo napovedujejo, kaj vse nameravajo pokazati in dovolijo tudi pogledati v ateljeja na velesejnski, kjer pa seveda lahko samo slutite, kaj bo nudila novinarska razstava.

Kakor lahko sodimo po kartah, diagramih in plastičnih zemljevidih, bodo na tej razstavi še diagrami izredna posebnost. Na sleherni sliki so suhoparne številke ponazorjene tako duhovito, kakor doslej pri diagramih še nismo imeli prilike opaziti, da bo že ogled diagramov pravi užitek. Pred tednom smo omenili, kako izredno učinkovito ter živo je slikarsko delo R. Subica, okrog 40 m dolg friz, sedaj pa moramo še pripomniti, da bo ta slikanica poročevalstva vseh dob še izpopolnjena s nekaterimi zanimivimi prikazi iz naše zgodovine.

Geografski odtok, ki ga vodi naš znani kartograf O. Delkin, pripravlja posebna presenečenja. Če si ogledamo samo nekoliko gradivo, ki ga imajo pripravljena za ponazoritev zanimivih statističnih ugotovitev v obeh delavnicah, vidimo, da bo statistično gradivo pravo odkritje celo za strokovnjake in da bo v njem najlepše izražen pomen našega tista kot kulturnega in gospodarskega činitelja.

Posebno zanimiv je zlasti plastični zemljevid dravske banovine; pokazal bo po srezih, koliko ljudje čitajo slovenske liste. Na prvi pogled je očitno, da je konzum časopisja največji v gospodarsko, industrijsko razvitih okrajih. Zato je pač na prvem mestu Ljubljana, medtem ko je v srezu Ljubljana okolica mali konzum listov. Na prvem mestu med industrijskimi srezji je Laško; pomisliti je treba, da spadajo pod srez Laško rudarski revirji. Sledi Radovljica, kar obsega ta okraj industrijsko visoko razvite kraje, predvsem Jesenice. Precej visoko je tudi srez Maribor levi breg. Najmanj čitateljev je v izrazito

kmečkih srezih, n. pr. v konjiškem, soboškem, novomeškem itd.

Drugi plastični zemljevid bo prikazal vse slovensko ozemlje in razvojno stopnjo tiska v bivših deželah, kranjski, primorski, štajerski, Beneški Sloveniji na Koroskem in v Prekmurju. Ta zemljevid bo zelo velik, saj obsega 8 m².

Obiskovalci razstave se bodo radi ustavljali pred karto Evrope, ki bo vprav otipljivo nazorno prikazovala, kako prejemata agencija Avala vesti iz evropskih centrov po radiu in kako jih oddaja svojim podružnicam po državi. Telefonske zveze Beograda z inozemstvom ponazorjujejo neonske cevi, brezžične zveze so pa označene z antenami.

Samo po sebi se razume, da pripravljajo razstavo izredno skrbno, a marsikdo ne ve, da sodelujejo tudi številni strokovnjaki; med inozemskimi strokovnjaki so si prireditelji pridobili tudi naklonjenost univ. prof. dr. d' Esterja, direktorja novinarskega zavoda na monakovski univerzi. Poslali jim je že mnogo izredno zanimivih gradiv. Posebno pozornost bo zaslužila razstavi oddelke beogradske Centralne prešnice, ki bo tudi sicer sodeloval s prireditelji pri posebnih akcijah. Tako bo n. pr. oddajal ustne novice za naše izseljence in pošiljal bo poročila o razstavi v širni svet.

Tesno bodo tudi sodelovali z ljubljansko radijsko postajo, ki bo imela na razstavi svoj oddelk, in obiskovalci bodo imeli priliko na razstavišču videti tudi studio med oddajami. Postaja bo posnela na gramofonske plošče moritane in narodne pesmi, ki jih bo na razstavi pel oktet Akademskoga pevskega zbora in znani solist Zupc. Na razstavi se vam bo nudilo razvedrilo po izbiri. V paviljonu K bo montirana dvojna zvočna kino aparaturna in lahko boste gledali do mile volje reportažne in poučne filme vse dan.

Med številnimi posebnimi oddelki bodo imele svoje oddelke tudi naše največje tiskarne. Vso pozornost bo zaslužila tudi oddelke ženskega tiska.

Razstavno gradivo neprestano prihaja od vseh strani in že po tem, kar so doslej zbrali, lahko sodimo, da bo novinarska razstava v resnici izmed vseh dosedanjih naših strokovnih razstav največja in najpopolnejša.

Izpod sita

Pravijo, da je ljubezen zelo obsežen pojem in da jo je težko definirati. Enim je epizoda v življenju, drugim pustolovščina, tretjim brezpomembna stvar, četrtem igrača, petim samo prazna beseda. Je pač tudi ljubezen individualna, nekaj, kar globlje označuje posameznika, kakor pojem sam.

Imamo pa še drugo vrsto ljubezni, ki je prav tako, če ne še bolj individualna — namreč socialna ljubezen. Če reče kdo beracu, ko pride prosit miloščine, naj mu gre vse dan žagat drva za kos kruha in žlico močnika, pokaže s tem svojo »ljubezen« do bližnjega. Enako je tudi, če sprejme tovarnar v službo delavca, ki ima 8 otrok, za 15 din na dan. Pravijo, da še nikdar ni bilo toliko socialne ljubezni na svetu kakor danes, vendar je druga vrsta ljubezni manj važna od prve.

Baš zdaj na poletje pa prva vrsta ljubezni silno cvete v vseh odtokih, čeprav doseže največje estetične in tudi dejanske vrhove v maju. Posebno priprava v tem pogledu so različna božja pota in izleti v prosti naravo. Lepota narave in čustvo se tu združita. Bistri potoki, sinje nebo, zore, žito, zalito s solnčnimi žarki, polje, preko katerega pihlja svež veter, kosmičasti oblaki in vrhovi gora, vse to da ljubezni romantičen nadah in pa večji čar. To vedo ljubitelji te cvetke prav dobro in le tako si moremo razlagati silno zanimanje mladine za »naravos«. Posebno značilna pota ljubezni, ki nujno sledi iz njenega bistva, pa je, da hoče biti — sama. To velja v splošnem. Ljubezen ne mara nikakih prič, nobenih nepovabljenih oči. Zgodi se pa včasih, da se proti svoji volji razode ne radovednim očem in tedaj se pokaže v vsej svoji neposrednosti ali bolj rečeno: njeni svečeniki: se pokažejo v vsej svoji neposrednosti. Kajti:

Da je ljubezen nekaj lepega, je znano in temu nihče ne ugovarja, saj je menda dana od boga. Čuje se tudi, da se telesna in duševna ljubezen izpolnjujeta in se združujeta, da torej ne moreta biti druga brez druge. Dobro, tudi proti temu nimamo pomislekov. So pa »ljubiteljski« narave, ki goje to nežno cvetko po naših vrtovih zelo nemoteno. In kaj ko bi tak seksualno izeti gospojci in damice ostali drugje doma ali pa šli nekoliko globlje v gozd, kamor itak spadajo, da bi s svojim vedenjem ne žalili moralnega čuta podeželskega ljudstva?

»Slovenski narod« l. 1868

11. VIII., št. 55 Prvi slovenski tabor v Ljutomeru 9. avgusta je sklenil to le resolucijo:

Tukaj zbrani slovenski narod soglasno izreka, da v paragrafu 19. državnih osnovnih postav ne najde poročila za ohranitev in gojitve svoje narodnosti, dokler ne bode:

1. Slovenski jezik na Slovenskem izključivo uradni jezik, in dokler se ne bo v ta namen uradnikom na Slovenskem nedolgo časa določil obrok, in sicer pol leta, do katerega morajo znati slovensko v besedi in pismu.
2. Dokler ne bode cerkvena vlada na Slovenskem uradovalec v slovenskem jeziku in se ne bodo v bogoslovskih predmetih, kateri se do zdaj nemški predavajo, oddelki slovenski razlagali.
3. Dokler ne bodo ljudske šole čisto slovenske in v srednjih inzi jezik slovenski. (Nemški jezik ostane učni predmet.)
4. Dokler se ne združijo Slovenci v združeno Slovensko z narodno upravo.
5. Dokler se ne bodo iz deželne zaklada štajerskega v razmeri številni Slovenci in njihovih prihodkov napravili, podpirali in vzdrževali slovenski zavodi na primer slovske realne, gospodarske šole.
6. Dokler ne bodo določene temu š t zvršitve postavne in djenaske upeljane in dokler se ne bodo posameznim deželam dala večja samoupravna oblast.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 14. avgusta katoličani: Evzebij.

Jutri: Nedelja, 15. avgusta katoličani: Vel. Šmaren.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Nasmeh sreče.

Kino Ideal: Obala groze.

Kino Moste: Ivje in Shirley — Angel aerodroma.

Kino Siska: Črne rože.

Kino Sloga: Port Arthur.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Zavrnena žena.

Ostali kinematografi isti spored.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Sušnik, Marjiti trg 5, Kuralit, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

KINO IDEAL

MIRIAM HOPKINS v vefilimu

Obala groze

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

Neznosna vožnja z vlakom

Ljubljana, 14. avgusta

Pregovor pravi: potovanje je trpljenje. To sem spoznala v ponedeljek, ko sem se s prvim jtrnjim vlakom vozila s tovarišico v Zagreb. Do Zidanega mosta je šlo vse lepo in smo vsi prav udobno sedeli itd. Od Zidanega mosta do Zagreba je bil pa pravi pek. Vroče, natrpani vagoni, da smo morali večinoma stati ves čas na hodniku. Tu se so gnetle matere z otroki in v naročju, prekupčevalke s svojimi kosarami, izletniki s svojimi kovčgi, ki so se vračali domov v ponedeljek, ko je še v veljavi snegažna voznina, dalje redovnice, težaki itd. Kot sardelje v sodu smo bili stisnjeni. Ubogi sprevodnik se do nas ni mogel, da bi pregledal vozne listke. Reče, koliko jih je moral prestisnati na račun železnice, da ima toliko malo udobnosti, ko vidi, da pripelje natrpan vlak že iz Maribora, da ne priključijo nekaj vagonov na Zidanem mostu. Saj smo vendar ljudje in ne živina! S tovarišico gva že v letih, noge naju komaj še nosijo, pa stoj in stoj vsa pot, da nama je kar slabo prihajalo.

Že v Ljubljani sva v vagonu naleteli na dve slepi revdi; ena je potovala daleč v Srtijo (iz zavoda za slepe domov) k staršem na počitnice, druga na očesno kliniko v Zagreb. Tudi ti dve se itak nesrečni, sta morali dolgo stati. Z velikim trudom smo jima preskrbeli malo mesta, da sta sedeli.

Toliko godrnjanja in zabavljanja že davno nisem slišala kakor oni dan. Vprašam, kaj mora železnika direkcija dovoliti, da se po potrebi priključijo kak vagon, ali sme to dovoliti postajni načelnik? Če je prvo, je birokratizem prve vrste, če je drugo, je pa malomarnost uradnika na postaji, če to potrebo preme. Nepozabna mi je ostala ta neznosna vožnja v Zagreb in se res bojim, da bi jo morala še kdaj pretrpeti, češar ne želim nikomur.

Mara D.

MADŽARSKA

- Koliko valut morem dobiti za potovanje v inozemstvo?
- 50 pengó.
- A preko tega?
- Šest mesecov.

Port Artur

V gl. vlogah: Adolf Wohlbrück, Karin Hardt, René Deltgen, Paul Hartmann

V KINU SLOGI

od danes dalje zopet redne predstave ob delavnicah ob 19.15 in 21.15 uri, ob nedeljah ob 17., 19. in 21. uri.

Jutri dirka na Ljubelj

Mednarodna motociklistična prireditev M. K. Ilirije

Ljubljana, 14. avgusta

Ce si se včeraj peljal proti Trzinu in od Trzica naprej, si že med potjo moral opaziti, da je na cesti izredno živahen promet. Cele kolone motociklistov vozijo proti Ljubelju. Pri Anketu se že razjasni, kaj bo; v nedeljo bo velika motociklistična dirka na Ljubelj in tu se zbirajo oni, ki jim gre za sekunde. Po govoricah sodeč, kolikor je slišiš iz ropanja motorjev, so raznih narodnosti. Dvorišče restavracije Ankele so pretvorili v pravo dodelavnico. Vsak se trudi z orožjem okrog svojega motorja, da bi mu bolje deloval in se pri tem ne straši zlesti prav pod njega. Povsod ropoče, da ti bni prav skozi ušesa.

Funkcionarji nas opozarjajo, da je treba počakati voziti, ker je mnogo dirkačev na progi. Nad Sv. Ano je prostor za parkiranje in tu lahko opazujemo trening motociklistov. Čim dalje greš po lepi dolini, tem bolj odmeva ropot. Vsak zavoj posebej se učiš ter z uro kontrolirajo čase za posamezne odseke proge, ne zadostuje pa poznati samo ovinka, temveč je treba poznati vse njegove »zahrbtnosti«. Ko gledam, s kakšno brzino drve po strmi cesti navgor, se mi nehote vsili misel, kaj bi rekli k temu stari »fjakarji«, ki so še pred 30 leti vozili na Ljubelj po ves dan.

Kako so »dirkali« za državno prvenstvo Zagrebške dirkače so vlekli motorji — Protest ljubljanske podzveze pri savezu

Ljubljana, 14. avgusta.

Preteklo nedeljo so se vršile na tradicionalni progi Zagreb—Ljubljana kolearske dirke za državno prvenstvo, pri katerih sta zmagala amater Prosinek in profesionalca Grgac. Na sta oba istočasno v času 4:47.35, za celih 20 minut pred ostalimi dirkači privzela na cilj. Prav ta ogromna razlika 20 minut je bila povod, da so resni in objektivni sportniki začeli dvomiti v poštenost tega tekmovanja in vse kaže, da bo ta dvom tudi upravičen. V zvezi z nedeljsko tekmo smo prejeli zanimiv dopis, iz katerega je razvidno, da so bili Slovenci pri dirki zopet pošteno opeharjeni in da nedeljske prireditve ne moremo smatrati za sport nego za farslo. Iz dopisa posnemamo:

Za nedeljske dirke je vladalo v naši javnosti veliko zanimanje, saj skoraj nikoli še ni bilo na startu 33 dirkačev. Na cilju pred Jelačinovo gostilno se je zbralo mnogo občinstva, ki je kljub žgočemu soncu z velikim zanimanjem čakalo na dirkače. Potek te dirke je bil naslednji: Dirkači so krenili ob pol 8. zjutraj iz Zagreba, spremljali pa jih je več motociklistov in avtomobilistov ter številni simpatizerji. V zaščito slovenskih dirkačev in kot zastopnik kontrole ljubljanske podzveze je dirkače spremljal na motorju tudi predsednik podzveze g. Grom, ki je bil sam večkrat priča, kako so zagrebški motociklisti skušali favorizirati svoje dirkače. Sicer se je v Zagreb odpejal tehnični referent podzveze g. Pleško, ki ga pa savezni odborniki niso hoteli sprejeti na svoj avtomobil, kakor tudi ni glavnega tehničnega referenta g. Kranjca. V komisijem avtomobilu ni bilo ne predsednika, ne tajnika, ne tehničnega referenta in manjkal je tudi zdravnik, ki bi moral biti za eventualne nesreče vsak hip na razpolago. Ze blizu Kerestincev je nastal hud karambol osmih dirkačev, ki so bili več ali manj poškodovani. Predsednik ljubljanske podzveze g. Grom je moral pohiteti po bližnjega zdravnika k Sv. Nedelji. Tudi blizu Novega mesta je bilo več manjših nesreč, ki so jih zakrivila motociklisti, sileli med dirkače. Tudi naš spremljevalec, ki je pobiral in obvezoval ranjene, je postal blizu Novega mesta žrtev defekta in tako mu je bila onemogočena nadaljnja kontrola. O nadaljnjem poteku dirke pa vedo zanimive stvari poročati drugi naši motociklisti, ki so spremljali dirkače. Prosinek in Grgac sta gre dobro kolearsko in razred zase, a kljub temu nam ne gre v glavo, da sta prišla za celih 20 minut pred drugimi na cilj. Grgac je imel prvi defekt že pri Sv. Nedelji, druga pa pred Novim mestom, kjer je doletela enaka neugoda tudi

Gartnerja. Grgac je nato lovil Prosineka in ga dohitel nekje za Novim mestom. Kako je moglo, da sta prišla oba za 20 minut pred Gartnerjem, Lavrihom, Ljubičem in Šostarkom na cilj, ko so se ti fantje neprestano menjali v vodstvu, je pa res uganka. Tako pripoveduje neki motociklist, ki ga je ljubljanska podzveza poslala dirkačem do Trebnjega naproti, da je videl Grgca in Prosineka, kako drvita v silnem tempu med dvema avtomobiloma in za njimi še neki motociklist. Dvignil se je tak prah, da ni bilo mogoče ničesar razločiti. Nepojmljivo se zdi izginotje obeh favoritov tudi juniorskemu državnemu prvaku Kotarju, ki sta mu še pred Novim mestom Grgac in Prosinek vozila pred nosom, a za nekaj ovinkom izginila iz vida, čeprav je imel najmanj 2 km razgleda pred seboj. A najbolj drastično dokaz te famozne dirke je pač pismo, ki ga je poslal ljubljanski podzvezi kolearski klub »Dolenjci« iz Gotne vasi pri Novem mestu, čegar člani so tam kontrolirali progo. Pismo se glasi:

»Mi smo včeraj za dirko postavili reditelje od Zabeje vasi skozi vse mesto do kolodvora, kjer je dirka potekla v najslabšem redu. Več kolearsjev pa je šlo dirkačem z ročno lekarjo in limonami naproti do Ratača. Na dolgem rateškem klanecu smo nenkrat začuli hrup motorjev in že je pridrl prvi avtomobilist in nam sporočil, da prvi Prosinek »sporočilo« 10 minut pred drugimi. Kmalo za avtomobilom se pridrvili štirje motociklisti, med njimi Prosinek, seveda privesan na motor. Dva motociklista sta vodila spredaj, tretji je imel privrzanega Prosineka, četrty pa je vozil zadaj in dvignil tak prah, da se je vse kadilo. Ko smo to opazili, je Prosinek takoj spustil motor in sam dirkal med motociklisti naprej. Gledali smo za njim in videli smo, da je v vrh klanca zopet prišel za motor, ki ga je potegnil prav do vrha, nakar so izginili za ovinkom proti Velikemu Slatniku.

Gospod G., če se bodo take-le stvari dogajale v našem kolearskem sportu, potem je najboljša, če se vse neha. Na tak način lahko vsakdo dirka, če laže pa zmagata. Prosimo Vas, da to zadevo javite Kotarskemu savezu kraljevine Jugoslavije, kajti na ta način Slovenci ne pridemo nikamor, ker smo vedno ogoljufani. Po našem mnenju naj v bodoče le pred dirkači vozi avtomobil, za njimi pa tovorni z ambulantno, a med dirkači ne sme biti nobene avtomobilista. Ne motociklista. To v vednost in ravnanje S sportnim nadzornikom S. S.

Tako torej ta podeželski kolearski klub ki mu radi verjamemo Pismo je seveda

Kupujte domaće blago!

mesec, odkar se pudram, nisem ujel nič ene bolhe, dočim bi bile moje ženo skoro izgrizle. In tudi moji sinovi se ves daščobljajo. — — — — —

Vsi so mu to zavidali in ga vpraševali:

Draga moja, bitte-dritte, kar vzemite jih

Draga moja, bitte-dritte, kar vzemite jih

—lj Maša zadušnica za pokojnega indut
ponovno otvoritev kina »Sloga«.

Draga moja, bitte-dritte, kar vzemite jih

mesec, odkar se pudram, nisem ujel nič ene bolhe, dočim bi bile moje ženo skoro izgrizle. In tudi moji sinovi se ves daščobljajo. — — — — —

Moč sovjetske armade

V primeru vojne lahko postavi Rusija pod orožje deset milijonov moč

Ustreljeni maršal Tuhačevski je lani v izvršnem obzoru SSSR izjavil, da je sovjetska armada med vsemi armadami na svetu najbolj pripravljena za vojno odnošeno za iste boje namene, ki bi jih dočela vlada. Nas zanj zdej ne samo stanje sovjetske armade, temveč tudi njena oborožitev. Sovjetska armada je v prvi vrsti armada sovjetske ali če hočete komunistične države, kar pomeni države delavcev in kmetov. Navzlic temu razrednemu značaju se je pa posrečilo sovjetski vladi z energično roko in temeljito organizacijo ustvariti iz armade telo, ki je danes varen in lahko rečemo odločen činitelj v koncertu velisil na evropskih tleh in izredno varen činitelj v razvoju vse svetovne politike.

Vorotilov

To je bilo mogoče samo tako, da se sovjetska vlada ni ustavila pred nobenimi denarnimi žrtvami in vseh sistem svojega državnega gospodarstva je rešila samo iz vidika obrambe ruske zemlje. Gospodarske petletke, kolektivizacija kmetijstva, veleproizvodnja traktorjev, avtomobilov in drugih modernih prometnih sredstev prav tako kakor zgraditev ogromnih industrijskih podjetij in celih mest v zauralski oblasti, zgraditev velikih prekopov, cest in železnic, vse to je delala Rusija edino iz vojaških ozirov.

Istočasno so pa napravili iz armade ne glede na komunistične in Leninove nauke posebno, kasto, vedno izborno preskrajeno, vedno privilegirano, posebno kar se tiče častniškega zborja. Ne smemo pozabiti, da sovjetski častniki ni samo dobro plačani, temveč da lahko živi ločeno od svoje družine v tako zvanih častniških domovih ali domovih oddih in sicer brezplačno. Ti domovi so ločeni za nižje in višje častnike. Med dopustom ima vsak sovjetski častnik pravico do brezplačnega prevoza svoje rodbine po vseh železnicah SSSR do katerekoli kraja. Že to zadostuje, da spoznamo, kako velike prednosti ima sovjetski častnik v primeru z vsemi drugimi stanovi.

Organizacija sovjetske armade

Je bila zlasti v zadnjih letih zelo temeljita in zasnovana na znanstveni točnosti. Tako so vojaški strokovnjaki kar strmelni nad novim načinom bojne taktike, ko je uvedla Rusija posebne čete v okviru svojega letalstva. Istočasno lahko vrže rusko letalstvo sovražnika za hrbet cele polke vojakov, ki poskakujejo iz letal. Najprej so vojaški strokovnjaki dvomili o tem načinu boja, zdej pa vidimo, da so jeli tudi v Franciji. Nemčiji in Angliji ustanavljati take vojaške enote. In pomislimo, da traja skoraj leto dni, predno izberejo izmed 10.000 pripravljenih vojakov nekaj tisoč takih, ki jim dovolijo skakati s padali. Večbajo se po najmodernejših znanstvenih in psihotehničnih metodah. To je treba omeniti h karakterizaciji sovjetske armade, predno naštejemo nekaj tehničnih podatkov, ki nam bodo jasne pokazali moč sovjetske armade.

Stanje aktivne vojske

Aktivna sovjetska vojska šteje zdaj nad 900.000 moč. V resnici pa lahko cenimo njeno število moč v mirnem času na milijon 300.000 moč. Vojaški sistem razločuje dva tipa vojske. Od celotnega števila odpačita dve tretjini na stalno armado z dvesto letno vojaško službo. Izvenšni mornarice in posebne vrste orožja, ana tretjina je pa milica, ki jo pokličejo pod orožje samo v gotovih razločkih. Prav za prav moramo prištevati k armadi vse komunistično orientirane ruske kmete in delavce, pa tudi intelektualce, ker so ne glede na obvezno vojaško službo vojaško izveščani in jih lahko vlada po potrebi vsak čas pokliče pod orožje. Vojaška dolžnost se pričinja z 19.

letom. Do 24. leta je vsak zdrav moški v prvem pozivu, od 24. do 34. leta v rezervi I. vrste, od 35. do 45. leta pa v rezervi II. vrste.

Ruska armada mirne dobe

Šteje zdaj okrog 100 pehotnih in 30 konjeniških divizij, 160 artiljerijskih polkov in odgovarjajoče število ženijskih, prometnih, protiplinskih in drugih specialnih edinic. V primeru vojne lahko postavi Rusija pod orožje okrog 10 milijonov moč. Predvojaška vzgoja v našem pomenu besede je poverjena v Rusiji organizaciji komunistične omladine, tako zvanemu Komsomolu in Osoviashinu, ki ima posebno velik interes na vojni v zraku in s pomočjo kemičnih sredstev. Zdej šteje Osoviashin blizu 500 klubov, ki vzgajajo mladino in jo navdušujejo za letalstvo. Nad milijon mladeničev in deklet je v teh klubih že napravilo izpit v skakanju s padalom in približno toliko jih ima tudi šoferski izpit. Nemei cenijo število organiziranih članov Osoviashina na 13.000.000.

Bojna sposobnost in oborožitev

O bojni sposobnosti sovjetske armade in njeni oborožitvi je pisal nekoč New York American, da je sovjetska vojska največja bojna mašinerija, kar jih je kdaj videl svet. Leta 1932 je imela rdeča armada 350

tankov, ob koncu predlanskega leta 2.800, ob koncu lanskega leta pa že najmanj 6.000. Lahkih strojnic ima 26.000, težkih 14.000, topov proti tankom 1.600, lahkih topov najmanj 7.500, težkih pa najmanj 1.300. Sovjetska armada stopa zdej poleg Italijanske na čela prizadevanja glede motorizacije in motomehanizacije vojske, saj ima najmanj 10.000 bojnih motornih vozil, 150.000 traktorjev in nad 100.000 drugih motoriziranih sovjetske armade in vojni komisar je sase lahko karakteriziral nekoč prizadevanje bojnih pripomočkov. Vorotilov kot maršal glede motorizacije sovjetske vojske taha, da so konjeniški častniki prav za prav presedlali v tanke, pehotni častniki so pa postali letalci in vsa armada, postavljena na stare temelje bivše carske armade, je bila reorganizirana v najmodernejšo armado sveta. To se dobro vidi tudi na ruskih filmih, prikazujočih moč rdeče armade, to so pa pokazali tudi njeni manevri.

Seveda pa v armadi ni odložila same njena tehnična oprema, temveč tudi duh. Misli in ideje mednarodnosti, revolucionarstva in svetovnega razkroja bi ne bile nanesljiv temelj bojnega duha nobene armade na svetu. Zato vidimo vedno večje prizadevanje, da se izloči iz rdeče armade čisto revolucionaren in komunističen duh in da stopi na njegovo mesto ljubezen do domovine, do ruske zemlje, ki jo to treba preji ali slej brani, saj ima okrog sebe vse polno sovražnikov, zlasti na Daljnem vzhodu, odkoder Japonci že od nekdaj prazhe in hlepe po nji. Toda Rusija jih je prehitela in ruska armada jim je postala tako trd oreh, da so zadnje čase sploh nehali roljati s sabljo. Rusijo so pustili Japonci pri miru in zagurali so se v Kitajsko, za katero pa zopet stojijo, po vseh znakih so-dej, Rusija s svojo mogočno vojsko.

Milijon Američanov stanuje v avtomobilih

V Ameriki je vedno večje povpraševanje po stanovanjskih vozičkih

Zrak, solnce in voda, to je geslo, ki privablja vedno več ljudi iz mest v prosto naravo. Ob rekah pogostejši je tal cele naselbine hiše, kjer prežive prebivalci mest vsaj neželje, če že med tednom ne morejo iz mesta. Tu žive prav za prav primitivno življenje svojih prednikov. V Ameriki, deželi cenjenih avtomobilov in velikih daljav, pa dobiva pokret za bivanje v prosti naravi drugačno lice. Namestu hiše prihajajo v modo stanovanjski vozički, ki jih priklopljajo k avtomobilom. V njih se lahko vozijo ljudje iz kraja v kraj in taborje, kjer se jim zahoče.

To je modernizirano cigansko življenje, romantično dovolj, da je obenem privlačno. V vsakem človeku epi nekaj hrepenceja po potovanju in zato ni čudja, da se v Ameriki ljudje tako navdušujejo za vozičke, v katerih prebivajo in potujejo. Po statistiki je v Ameriki že blizu 250.000 takih vozičkov, a v letošnjem poletju je povpraševanje po njih tako veliko, da so jih morali izdelati še 40.000, pa še vedno niso mogli ustreči vsem ljudem.

K prebivanju v stanovanjskih vozičkih je pa seveda pripomogla tudi gospodarska sitnisa. Mnogim ljudem je cenejše stanovati v vozičku, nego v dragem stanovanju v mestu. Stanovanjski voziček se dobi že za 100 dolarjev, najlepši in najrazkošnejše opremljeni so pa tudi po 12.000 dolarjev. Toda tudi najskromnejši so opremljeni tako, da se počuti človek v njih kakor doma. V vozičku je električna napeljava, ki se da priključiti na električno omrežje tam, kjer človek tabori. Na elektriko se v vozičkih tudi kuha. Vsak voziček ima kopalnico in čim se ustavi, priključijo cev na vodovod, da imajo ljudje v vozičku na razpolago tudi tekočo vodo. Prispevek za parkiranje v skupnem taborišču znaša največ dva dolarja, letoviščarji se pa lahko s svojimi vozički naselijo tudi v mnogih krajih brezplačno. Mnoga mesta so napravila na periferiji posebna taborišča za stanovanjske avtomobile in jih priključila na električni vod in vodovod. Taborišča imajo tudi kinematografe in plesišča.

Mesta skušajo privabiti v svojo neposredno bližino čim več stanovanjskih vozičkov, ker imajo od tega veliko korist, saj hodiijo ljudje v mesto nakupovat življenjske potrebščine. Proti temu pa protestirajo hotelirji, ker so tujske sobe prazne. Zlasti v Kaliforniji in na Floridi je mnogo avtomobilskih taborišč. V milnem podnebju teh krajev lahko ljudje stanujejo v vozičkih ekzično vse leto. Tisti, ki prežive poletje v krajih s hladnejšim podnebjem, se pa pripeljejo čez zimo v Kalifornijo in na Florido.

Nekateri ljudje prežive v vozičkih samo poletje, večini so pa vozički stalno bivališče. Ameriški statistiki so izračunali, da stanuje v takih vozičkih že nad en milijon Američanov. To so ljudje, živeči v glavnem od rent in pokojnin ter brezposelnj in taki, ki jim poklic dovoljuje po-

tovati počasi od mesta do mesta. Pretežna večina vozičkarjev pa tabori vedno na istem kraju pri naselbinah, kjer imajo ljudje stalne poklice.

10 frankov za hčerko

V Montpelleru v Franciji živi 55 let stara potepinka Marie Warnerjeva. Ima pa mladega prijatelja, ki deli z njo potepuško življenje pod mostovi, v beznicah in zapori. Skupaj tudi popivata, kadar naberata ali nakradeta nekaj denarja. Warnerjeva je imela 13-letno hčerko, ki je morala heraditi in nositi materi vse, kar je naberačila. Nekega dne ji je znanka ponudila za hčerko 10 frankov, kos platna in hlebec kruha. Warnerjeva je bila takoj zadovoljna s kupčijo, sklenili so jo in zalili z žganjem. In uboga deklica se je preselila v razpadajočo barako materine znanke Wintersteineve, kjer je stanovala, njena nova mati z dvema sinovima in 17-letno hčerko.

Deklica je bila vajena brez ugovora ubogati in ni si upala nasprotovati, ko se je izkazalo, da so za vse v baraki samo tri potelje, čeprav sta sinova Wintersteineve že odrasla. Vzdržala je pri Wintersteinevi leto dni, oni dan je pa izginila. Wintersteineva je zahtevala od Warnerjeve denar nazaj in tako je zvedela za kupčijo policija. Obe ženi in starejšega sina Wintersteinevo so zaprli, mlajši je pa pravčasno odnesel pete.

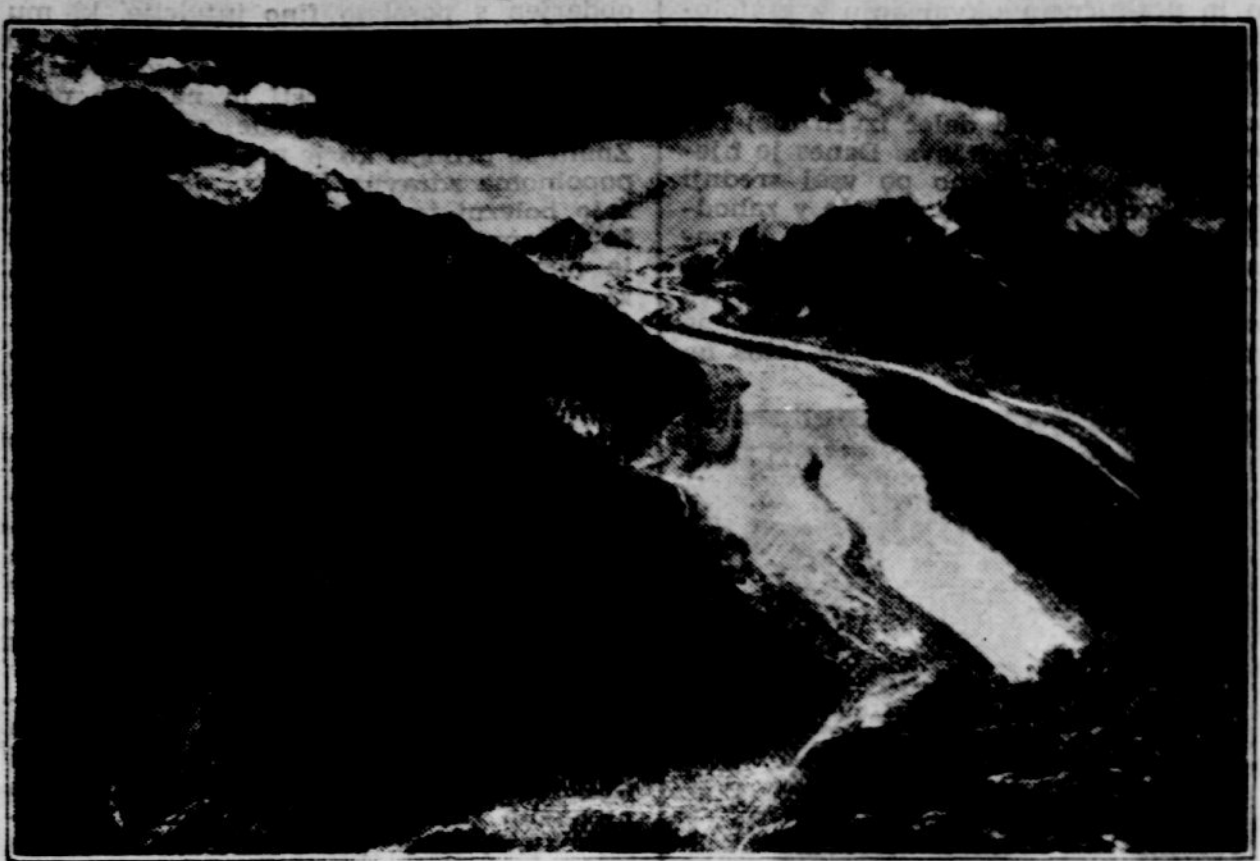
Raj nezadovoljnih zakoncev

Nikjer v Ameriki ni ločitev zakonca tako lahka, kakor v San Renu, razen v državi Karolini, kjer ločitev sploh ne poznajo. In vendar mora človek čakati tudi v San Renu šest tednov, predno se mu izpolni želja po ločitvi zakonca. Prebivalci mesta so se seveda hitro pripravili na to in iz San Renu ter njegove okolišice so napravili pravi raj na zemlji. Bogati zakonci, ki prihajajo v San Renu, da se ločijo, lahko tu udobno prežive nekaj tednov. Letos je postalo zelo priljubljeno tudi bližnje mesteca Lake Tahoe, kamor zahaja mnogo bogatih ljudi. V San Renu je tudi slavna prvakinja v tenisu in zmagovalka na nedavnem teniskem turnirju v Wimbledonu Helen Wills Moodyjeva, ki si je tam najela svojo vilo in čaka na ločitev svojega zakonca. Zaenkrat pridno igra golf in udeležuje se tudi vseh družinskih prireditvev.

Razen nje je tam še več bogatašev in vplivnih moči Amerike. Tudi gospa Dodge Cromwell Baker in Goddejeva, bogata dedinja lastnika avtomobilske tovarne Dodge si je najela v San Renu veliko hišo in rada se vozi po mestu v krasnem avtomobilu. Tudi ona čaka na ločitev zakonca.

Letala in ljudje na Pamiru

Letalo se je z razstičnim propelerjem srečno spustilo na sneg 6.100 m višine

Sovjetski ekspedicijski na najvišje gure Sovjetske Rusije, podprta z letali, premaguje najtežje dele svoja poti. Letalec Lipkin je krenil po polzvedovalnih poletih proti Leninovemu štita, ta bi vrget na njegova pobočja v višini 5.900 m živila in opremo za šotore ekspedicijski plezalcev, ki naskakujejo pamirskc gorske velikane. Letalo je pa dole zez nezgoda. Da ni bilo pilotove hladno-ravnosti bi se bila izpremenila v ka'strofo. Skoraj na vrhu Leninovega štita v višini 7.000 m se je odrgala skala in zgrmela po strmim pobočju. Odhila se je in zadelo a Lipkinovo letalo, ki je baš letelo tik o strmi steni. Skula je razbila propeler.

Pilot je pa ohranil mirno kri. Brž je z aravnal letalo. Ki se je bilo že zagugalo in nagnilo nad globokimi brezini. Spretno se je spustil proti manj strmemu pobočju in srečno je obstal z letalom v višini 5.100 m na snegu. To je pač edinstven primer v zgodovini letalstva, da je letalo izgubilo propeler in sicer tako visoko v gorah, pa se vendar ni razbilo. Ljudje v letalu so

ostali nepoškodovani in tudi letalu se ni zgodilo nič. Toda dvigniti se seveda ni moglo več, bilo je v ujetništvu strmih skal. Radiobrojavna služba ekspedicijske je takoj sporočila v najbližje mesto, kaj se je zgodilo in kmalu je drugo letalo pripeljalo rezervni propeler v Alajsko dolino. Lipkinovo letalo potegneno na zgornji del Leninovega ledenika, od koder se bo lahko zopet dvignilo v zračne višave.

Posadka letala je dobila zvezo s skupino plezalcev, ki so ta čas priplezali na zgornjo planoto, kamor se je letalo spustilo in kjer postavljajo zdej šotore. Na vrvi privezani plezalci so morali plezati po strmih ledenih stenah in čez globoke razpoke. Planotica je prikladna za ustanovitev taborišča. Plezalcem mnogo pomagajo letalci, ki jim dovažajo živila in razne potrebščine. V taborišču v višini 5.100 m imajo sedaj zalogo živil za 14 dni. To je važno, kajti prve dni avgusta so nastali silni snežni meteži tako, da ekspedicijska ni mogla naprej. Čim nastopi ugodno vreme, naskočijo pogumni plezalci 7127 m visoki Leninov štít.

Pes povzročil ločitev zakonca

Vzroki ločitev zakonca so najrazličnejši. Ni se pa menda še zgodilo, da bi zakrivil ločitev zakonca pes. Tako ločitev zakonca so imeli oni dan v Chicagu. Zakonca Mareček sta se vrnila nekega dne pozno ponoči domov z veselice. Psiček ju je že nestrpno čakal in radostno je zalajal, ko sta se vrnila. Potem je pa odhitel in prinesel v gobčku copate, kakor je bil naučen. Naučil ga je bil tega gospodar sam in sicer tako, da je moral najprej prinesiti copate njemu, potem pa njegovi ženi. Nankrat je pa psiček zamenjal gospodarja z gospodinjo in prinesel je copate najprej nji.

To je Marečka tako razjezilo, da je pograbil psička in ga jel daviti. Žena je pa pahnila moža stran, vzela mu je psička in ga odnesla v naročju k sosedovim, potem je pa vložila tožbo za ločitev zakonca. Sodišče je njeni zahtevi ugodilo in obsodilo moža na plačevanje alimentov. Psiček je bil najbrže vesel, saj bo odslej nosil copate samo svoji skrbni zaščitnici.

Nov ogromen jez

Prostovoljna delovna služba v Ameriki je začela s kvalificiranimi delavci graditi drugi največji ameriški jez na severnem rokavu reke Platte v državi Nebraska. Ogallala, nekoč skromno mesto za zbiranje klavne živine na srednjem zapadu, je postala naenkrat središče mogočnega tehničnega dela, ki bo ustvarilo 11 km od mesta umetno jezero s površino 14.000 ha. Tu nastane važno gospodarsko središče, čeprav je bil ta del Nebraskes doslej zapuščen in po prirodi piclo obdarovan. Pred 100 leti so bili tu še redki naseljenci in nič ni kazalo, da bodo ti kraji kdaj gostejše naseljeni. Toda Amerika že čuti pomankanje zemlje. Na drugi strani ima pa preveč delovnih moči, preveč brezposelnih, za katere je treba skrbeti.

Tako je nastalo razdobje velikih javnih del in eno največjih bo jez v Nebraski. Ko bo dograjen, se izpremeni nekoč pusta, nerodovitna dolina v rodovitno vrt. Novi jez v Nebraski bo večji od jez u Gatum na Panamekem prelivu. V Ogallalo vozijo ogromne množine zemlje, kamenja, železa in betona, da zajez reko Platte. Samo

gradnja vodnega bazena bo veljala 10 milijonov dolarjev, vsa dela z elektrarnami pa 35.000.000. Ministrstvo javnih del je že dalo Nebraski potrebna denarna sredstva za to mogočno vodno gradbo.

Inženjerji so izračunali, da bo dajal jez odnosno pripadajoče elektrarne letno 500 milijonov kwh električne energije in da bodo lahko z vodo iz umetnega jezera namakali 160.000 ha zemlje v dolini reke Platte. Jez dobi ime po naselbini Keystone. Dolg bo 3,2 km, visok pa 48 m. Union Pacific Railroad je zgradila do Ogallale posebno železnico, ker bo treba prepeljati tja 7.000 vagonov kamenja iz Wyominga in Colorada, 235 vagonov jeklenih plošč in mnogo vagonov gradbenega jekla, nosilcev itd. Že iz tega je razvidno, kako ogromen bo jez. Že zdej delajo na staviščih ogromni bagri, ki dvignejo naenkrat 3 m³ zemlje.

Nov važen izum v letalstvu

Izpolnilitev letala v tem smislu, da bi sa moglo dvigniti navpično in tudi navpično spustiti na tla, je že dolgo vroča želja vseh konstruktorjev. Samo ta izpolnilitev je še potrebna in pa nov izum, s katerim bi bile izključene nesreče tudi če odpove v zraku motor, pa bi se odprlo letalstvu široko polje in letalo bi postalo najbolj priljubljeno prometno sredstvo. Toda baš ta dva najvažnejša problema še nista rešena in najbrž še dolgo ne bosta, dasi se večkrat sliši, da se je konstrukterjem posrečilo izdelati nov model letala, ki se bo moglo navpično dvigati in spuščati nazaj na zemljo.

Iz Amerike prihaja zopet vest o takem izumu. Konstruktorji Herrieku v New Yorku se je baje posrečilo izumiti nov tip letala, ki ga je izumitelj nazval »Vertiplant«. Herriekovo letalo se je dvignilo 1.500 čevljev visoko kakor običajno. V tej višini pa je pilot odprl zgornje nosne ploskve kril in ta so se jela vrteti okrog navpične osi kakor pri avtoriju. Letalo se je spustilo navpično na tla. Novo letalo ima motor 125 HP, zaenkrat je v njem samo sedež za pilota in prostora za 15 galon pogonske snovi. Ameriški listi poročajo o uspešnih poizkusih, pripominjajo pa, da gre še vedno samo za poskuse.

Princesa Symianova

— Ali ni ta nekdo Ljubka Markovna? Staša se je zdrnila.
— Ti jo poznaš?
— Ne, toda neka plesalka mi je dejala včeraj, v Sebašniku: Če se sestanete s princeso Symeanovo, ji povejte, da se vrača Ljubka Markovna od ondot in da ji prinaša novice.
Staša je planila pokonci.
— In ti mi tega ne poveš!
Vroča nada jo je prešinila:
— Robert... Če je Anuška svobodna, bom svobodna tudi ja.
Pogledal ji je v oči.
— In kaj storiš potem?
Začudila se je temu vprašanju. Potem je pa takoj spoznala, da ji daje možnost izbire med njenim ciljem in njeno ljubeznijo. In vrgla se mu je na prsi.
— Kako moreš kaj takega vprašati? Ko sem te zopet našla, kaj pomeni vse drugo zame?
Položila je glavo na njegovo ramo, da bi ji ne

64 bilo treba misliti na nič drugega nego nanj. Robert je obrnil v noč svoj obupan obraz. Pomislil je na svoje siromaštvo, na klaverno vlogo, ki jo je hotel igrati še naprej, da bi se ji mogel približati. Pomislil je na trenutek, ko ji bo moral vse priznati. Ni imel poguma odpovedati se takoj neizmerni sreči, ki je njeno možnost poznal. Kravačega srca je odlašal priznanje, ki ga je imel že na jeziku. Tolažil se je z upanjem, da se bo vse to že nekako srečno izteklo. Česa ni bil zmožen zdej, ko je zopet našel svojo Stašo?
Delal bo, svoje življenje izpremenil... Tisti hip je polagala Staša vse svoje upanje v vesti, ki naj bi jih prinesel Stefan. Bila je nekna, srečna in vsa se mu je udajala tako, da je Robert našel v nji svojo prejšnjo Stašo, Stašo, ki se mu je pa vendarle opetovano iztrgala namršneni obrvi in napeto prisluškuje v nočno tišino.
— Zdej je pa on tu!

Vrata so zaškripala in potem se je slišalo, kako vozi avto po pesku. Staša je odhitela na teraso in vprašala nekaj šoferja, Stefan je odprl vrata avtomobila, iz katerega je izstopila mlada žena, običajna zelo elegantno.
Sklonila se je in spoštljivo poljubila Staši roko, z drhtečim glasom je Staša vprašala:
... Anuška?

Elegantna dama je povenila oči. Staša je zadržala po vsem telesu.
— Ujeta?

Dama je povenila glavo, Staša je odskočila in od groze so se ji razširile oči.

— Mrtva?
— Da.
— Ustreljena?
— Ne: gladovna.
Staša je povenila glavo in ponovila z groz:
— Gladovna...
Krvavega srca je Robert vprašal:
— Kaj pomeni to?
Staša se je divje zasmejala:
— Gladovna?... To je tisto, kar imenujete vi gladovna stavka.
Zakrila si je obraz z rokami.
Ko je nepet dvignila glavo, so bile njene potese kakor okamenole.
— Izvoli kar naprej, Ljubka Markovna, — je dejala.
Vneli so se v budor, kjer je Staša prišla luč.
— Povej nama, kar veš.
In kar je začela elegantno oblečena žena svoje pripovedovanje v ruščini, je je Staša naglo prekinila:
— Govori francozski.

In Ljubka Markovna je jela pripovedovati. Anuška je bila prispela v Novorosijsk s lastno potnim listom, napisanim v Carigradu. Iz Novorosijska je prispela v Stavropol in izpolnila svoje poslanstvo, sedem so jo pa takoj aretirali. Gotovo so ji sledili že iz Carigrada in GPU je samo čakala na cilj njenega potovanja. Rublje je imela pri sebi.
Na povelje GPU so jo pripeljali v Moskvo. Na zaslšanju je odklanjala vsak odgovor. Potem so jo zaprli v samotno celico v Butyrki.
Dobra žena je takoj spoznala, da bodo z njeno pomočjo držali v šahu njeno gospo. Kot globoko udana in pogumna služkinja je dobro vedela, da svoji gospe ne more več pomagati, kajti vse zlato so ji bili vzeli. Zato se je odločila za smrt, da bi tako rešila vsaj svojo gospo.
V dokaz je prinesla Ljubka Markovna Staši pisemce in ko ga je slednja prečitala, se je zjokala. Ko je pa jela Ljubka Markovna praviti, kolika nevarnost ji je pretila, da je lahko prinesla čez mejo pisemce, jo je Staša osorno prekinila:
— Kaj me briga tvoja nevarnost! Saj je tvoj poltice varati može. Vem samo toliko, da je Anuška mrtva in da je odtelala sto deklet tvojega kova.
Srđito napadeno je uboga deklica osramočeno povenila glavo. Kakor vse nji podobne se je bila tudi ona naučila bati se Satandka. Toda vihrava Staša se je takoj omehčala, da jo je objela in nežno poljubila.
— Oprusti mi, uboga družica v nesreči, toda bolest dela človeka krivičnega.
Ta nežnost je uboga deklica še bolj zbagala kakor gnev. Iztrgala se ji je iz objema, spoštljivo poljubila Staši roko in zaklopkala:

Praktičen pomen psihografologije za življenje

Veliki uspehi slovenskega psihografologa F. T. Karmaha

V svojem več kot desetletnem teoretičnem in praktičnem ukvarjanju z grafologijo na popolnoma znanstvenih temeljih je zbral naš psihografolog g. F. T. Karmah toliko izkušenj, uspehov in znanj, da je zbudil pozornost tudi daleč izven mej naše ožje domovine in države. Danes je njegovo ime in delo znano po vsej srednji Evropi in po Balkanu, pa tudi že v zahodni Evropi, kjer se je, kakor so listi že poročali, letos več časa mudil. V najnovejšem času se zanimala za njegovo delo in ne navadne uspehe tudi Amerika, kamor je povabljen in bo odšel najbrž še letos na daljšo turnejo.

Tako cenijo tujina našega odličnega psihografologa gotovo mnogo bolj kakor ožja domovina Slovenija. Vzrok za to so morda predsodki, ki izvirajo iz napačnega mišljenja, da je grafologija neke vrste vedeževanje, kar vsekakor ni. Danes je v rokah nadarjenih strokovnjakov obče priznana, da ji jo cenijo prav tako psihologi in pedagogi kakor zdravniki, juristi in poslovni ljudje. V raznih evropskih državah imamo danes sodišča, zdravilišča, vzgojevališča in podjetja, ki uporabljajo stalno nasvete velikih, priznanih psihografologov v Nemčiji in Avstriji n. pr. Rafaela Schermanna. Tudi naš strokovnjak g. F. T. Karmah je bil deležen že prav visokih in častnih pozivov ter je vselej rešil zadane mu naloge na začudenju zbujač način. Tako poznamo celo vrsto podjetij, ki ne namestijo nobenega uslužbenca, dokler ne dobe od g. F. T. Karmaha analize značaja na podlagi rokopisa. S tem se obvarujejo pred mnogimi praprazotami, ki bi jih sicer lahko doživeli. Pray tako poznamo ljudi, ki se stalno obračajo nanj v vseh mogočih življenjskih vprašanjih.

G. F. T. Karmah je grafolog in psiholog, obdarjen s posebno fino intuicijo, ki mu omogoča, da ne razbere iz rokopisa samo značaja pisca, ampak tudi njegova nagnjenja, bolezni, sposobnosti in na njih podlagi preteklost in izgleda za bodočnost. Znani so primeri ko je napovedal na videz popolnoma zdravim ljudem, da se jim bližajo bolezni ter jim nasvetoval čim prej, da se posvetijo zdravniškim. Nema ločkrat je napovedal sorodnikom smrt bolnikov, ki so še vedno upali, da bodo okrevali. Nekatere ljudi je rešil težkih obdolžitev in pokazal prave sledove, in nepregledno je številno mladim moškim in ženskam, ki jih je obvaroval zakonskih zvez, ki bi pomenile nesrečo in morda celo katastrofo. In koliko je ljudi, ki so jim Karmahovi poklicni nasveti zagotovili obstoj. Kako blagoslovilo je njegovo delo za bližnjega, pričajo najbolj pač zahvalna pisma, ki jih je prejel in jih vedno znova prejema iz domovine in tujine, celo z onstran oceana.

G. F. T. Karmah je dovolj, če rokopiis pogleda, pa že ve s kom ima opravka, v podrobnosti pa se mu odkrijejo stvari, o katerih človek skoraj ne bi verjel, da jih je mogoče razbrati iz pisave. Pred njim vstaja celotna pojava pisca z vsem njegovim zamotanim značajem in temperamentom, ki je piscu samemu čisto le malo znan. Koliko je ljudi, ki imajo o sebi docela napačno mnenje in dolžijo za vse svoje neuspehe druge, le sebe ne, čeprav so sami glavni krivci. Karmahove psihografološke analize rokopiisov in podpisov pa ne puščajo nobenih dvomov, vsaj v ogromni večini primerov ne. Z njegovo analizo dobi človek skoraj bi rešil najtočnejšo fotografijo svojega značaja, njegovih dobrih in slabih, koristnih in pogubnih lastnosti in na njihovi podlagi dragoceni navodil za bodočnost. Dolga je vrsta ljudi, ki so z močjo svoje volje in v strahu pred pogubo, ki bi sicer, nezgodno sledila, premagali kvarne uplive svojih karakternih slabosti in slabosti same ter uravnavali svoje življenje na trdnem potu k uspehu in zadovoljstvu.

Zaradi tega je g. F. T. Karmah v nekem svojem intervjuu s popolno upravičenostjo dejal: »Ako bi vsak človek poznal svoj značaj in temperament, svoje dobre in slabe strani kakor jih odkriva psihološka analiza pisave, bi bilo življenje dosti lažje in srečnejše, kakor je sedaj. Bilo bi dosti manj nesrečnih zakonov, neuspehov v poklicu, bolezni, zločinov itd. Zato sem prepričan, da bo moderna znanstvena psihografologija postala kmalu posebna disciplina fakultetnega pouka.«

Se preden odputuje na svojo ameriško turnejo, bo pa g. F. T. Karmah izdal svoje delo o vseh kulturnih, resnih in neresnih zadevah, ki bo vzbudilo gotovo veliko zanimanje po vsej naši državi. Knjiga bo izšla bogato ilustrirana in z učnimi uvodi v grafologijo, hiromantijo, astrologijo, frenologijo itd. Posebno poglavje bo posvečeno tudi fiziognomiki, o kateri pravi celo veliki predsednik T. G. Masaryk, da mu je bogato služila pri spoznavanju ljudi in delu za svoj narod. Kdor se zanima za Karmahove analize za njegovo knjigo, naj se oglasi na naslov: »F. T. Karmah, uprava, Zalec«. Knjiga bo stala 60 Din., razen tega pa bo prejel vsak naročnik tudi brezplačno svojo karakterizacijo.

formalnosti od razburjenih vaščanov. Sodba, ki sicer ni bila od obtožencev, pač pa od občinstva, v katerem so se nahajale nekatere njihove ženske, sprejela s težkim vadihom presenečenja, se je glasila za Avpiča na eno leto robije in štetno izgubo častnih državljanov pravic, za Prebega pa na 8 mesecev strogega zaporu in štetno izgubo častnih pravic. Oba pa morata oškodovancem povrniti preostalo škodo v znesku 300 din za stvari, ki so se izgubile med pobegom in pri ruvanju. Obema je bil vstet v kazni preiskovalni zapor okrog 3 mesecev. Sodbo je predsednik utemeljil s tem, da jima ni dala vere, da bi se bila res šle tistega dne spoznala, temveč je gotovo, da sta šla skupaj na pot z namenom, da bosta kradla, kjer se jima bo ponudila prilika.

Služkinja Tončka Kuharjeva je že večkrat gostovala v zaporih, ker ji je bila tuja imovina zelo všeč. Zadnje čase na to pod krinko pobožnega dekleta prihaja zanašati v ljubljanske cerkve, seveda predvsem v tiste, ki so močno obiskovane. Saj molitvi itak ni mišljila, računala pa je s tem, da bodo drugi tako pogledali v molitve, da njo ne bodo opazovali in tedaj se bo posvetila tistemu, kar je v cerkev prav za prav privleklo. In to so bile torbice in aktovke boljših vernik, v katerih je bilo pričakovati kaj denarja. Tončka se je selila iz frančiškanske v stolno in od tam se v križevsko cerkev, krožila je prav za prav sem in tja, kakor je bolje kazalo njenemu poslu. Končno pa se je vjela v past, kajti med verniki so bili pomisljeni tudi opazovalci, ki se jim je njeno ni kaj zbrano obnašanje zdelo sumljivo. Kar ji je bilo mogoče dokazati, je sodnik vse priznal, ne da bi bila kaj zavajala in polepševala. Tega je bilo šest primerov tatvin, ki so ji vrgli okrog 600 din gotovine, pa še čedno zbirko aktovk, torbic in denarnic, za nameček, ki je s tem padel v tatninsko malho, ne da bi se posebno zanimala zani, pa še nekaj doz za pudr, nekaj zrcal in čop stanovanjskih ključev. Za svojevredno cerkveno vnetost so sodniki naložili Tončki 7 mesecev strogega zaporu, ki jih je vdano sprejela na svoja spokorniška ramena.

Iz Metlike

Zegnanje pri Treh farah pri Metliki. Prvo nedeljo po sv. Jerneju, letos 29. avgusta je pri Treh farah pri Metliki veliko prošenje. Zbere se na tisoče romarjev iz vse bližnje in daljne okolice. Celotno onstran Karlova in Novoga mesta prihite na ta dan številni romarji, da se poklonijo čudodelni Mariji sedmih žalosti. Prošenje se začne že v soboto zvečer z litanijami, nato pa romarji prepevajo razne pesmi. Seveda je preskrbljeno tudi za telesni blagor pobožnih romarjev. Čela čreda jagenčkov in tudi marsikateri pusek se vrta na raznih priznanih strokovnjakov Vivodincev. Pri številnih gostinčarjih se dobe seveda tudi druga jedila in priznana metliška kapljica, da se z njo zalivajo te do brote. Naslednji dan so v vseh treh cerkvah maše in cerkveni govori na prostem radi številnih množic ljudstva. Na tem žegnanju se vidijo slikovite narodne noše iz bližnje in daljne okolice. Kdor še ni videl prošenja pri Treh farah, naj si ga pride ogledat in ne bo mu žal. Posebno ljubljanci imajo ugodno železniško zve-

zo z izlet. vlakom ki odhaja iz Ljubljane ob 8.25 ter se ob 10. zvečer že doma. Kolonija ljubljanske občine v Metliki. Mestna občina ljubljanska je v začetku tega meseca poslala še drugo kolonijo učen cev ljubljanskih ljudskih in meščanskih šol na letovanje v Metliko. Od 4. do 28. julija je bilo na letovanju 64 deklet, sedaj pa v polni meri uživa počitnice prav toliko številu dečkov. Kolonija je nastanjena v mestu, v gradu, v prostorih bivšega sreskega načelstva. Spalnice so velike in zračne, v pritličju pa je velika kuhinja, ki skrbi za vedno lačne želodčke. Tu gospodinj ga Maričeva od soc. oddelka mestne občine ljubljanske. Deklice so teh par tednih pridobile na teži od 1½ do 7 kg, vračale se lepo okrogle in zagorele. Vodstvo kolonije je v skrbnih in spretnih rokah učiteljske gđ. Ahčinove. Otroci so skoro vse dan na Kolpi. Zjutraj ob pol 7 vstanejo nato se na grajskem vrtu pretegnejo pri prostih vajah, nakar je zajtrk. Ob 9. odidejo na Kolpo, odkoder se vrnejo šele h kosilu. Nato počivajo do 15 in gredo zopet h kopanju kjer dobe tudi malico. Po večerji ob 19. — kosijo in večerjajo na prostem na grajskem vrtu — še malo posede oziroma se pretečejo in igrajo z žogo, v mraku pa v posteljo.

Dvodnevni tečaj za cepljenje v Metliki. Pod vodstvom strokovnjaka kmetijskega referenta v Črnomlju g. Ambroža bo v Metliki v ponedeljek in torek dne 16. in 17. t. m. v Metliki tečaj za razne vrste cepljenja sadnega drevja. Glede na zanimanje, ki ga zadnja leta kaže naš kmet za sadjerejo, upamo na veliko število udeležencev. Tečaj bo praktičen v ban. drevesnici, v slučaju slabega vremena pa bodo prakt. demonstracije v šoli.

Iz Zagorja

Ni res... Spoštovani gospod urednik. V Vašem listu z dne 12. t. m. ste pod rubriko »Iz Zagorja« priobčili dopis, ki me odgovarja resnici, zlasti v kolikor se tiče napadov na tujašnje mesarje. V tem članku pravi dopisnik med drugim: »Nekateri so prijavljali živino za veliko manjšo težo in tudi nižji nakupni znesek. To je povzročilo revizijo, ki bo nedostotke odpravilo.« Podpisano združeno vas vabim, da priobčite v eni izmed sledečih izdaj tale popravek: Ni res, da so mesarji prijavljali živino za veliko manjšo težo in tudi nižji nakupni znesek, pač pa je res, da tega mesarji niso delali. Res je, da so mesarji pod strogo kontrolo, ki jo izvršuje živinodržavnik, ki zna prepoznati tako težo, kakor tudi vrednost za zakol določene živine. Res je tudi, da so tukajšnji mesarji klali le najlažjo in najcenejšo živino, da so s tem omogočili mesno prehrano najrevnejšim slojem prebivalstva. Daje je res, da so v celem litjskem srezu cene mesa višje, da se giblje med 12 in 14 din za kg, zaradi tega se tam kolje boljše živina, ki se more kmetu tudi dražje plačati. Dopisnik pa tudi sam priznava, da se prodaja meso slabše vrste. Razumljivo je torej, da se slabša in lažja živina tudi manj plača. Daje ni res, da bi mesarji povzročili kakšno revizijo, katero vrši še davčne uprave, pač pa gosp. šef kontrolira vse v davčno stroko spadajoče stvari in obrate vsa-

ke vrste, ki so zavezani plačevati davek. To je moralo podpisano združeno ugotoviti, da ne bi na podlagi takih neresničnih dopisov prišla javnost do napačnega prepričanja in mogoče celo do kakšnih sumničev, kakor jih uvodoma podtika dopisnik.

Zahvaljujoč se vam za objavo tega popravka, beležimo z odličnim spoštovanjem: Združeno mesarjev in klobaščarjev za litjski sodaj srez Zagorje o/S.

Radioprogram

Nedelja, 13. avgusta
8: Radijski orkester. — 9: Cas, poročila, spored. — 9.15: Radijski orkester. — 9.45: Verski govor (g. prior Val. Učak). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Havaške pesmi (plošče). — 11.30: Otroška ura: Teta Marička kramlja in prepeva. — 12: M. Ravel: Boléro (plošča). — 12.15: Moški zbor »Zarja« iz Trbovelj. — 13: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 13.15: Kar želite, to dobiti (plošče). — 17: Kmet. ura: Mlekarkstvo in tujki promet (g. Ivan Benko). — 17.30: Prenos iz Rogaske Slatine: Plesna glasba: Adamčičev jazz. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Mesečni kulturni pregled. — 19.50: Radijski orkester: Lahka glasba. — 20.30: Prenos iz Rogaske Slatine: v odmoru čas, vreme, poročila, spored. — Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 16. avgusta
12: Koračnice slavnih skladateljev (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Lucienne Boyer in Josephina Baker (plošče). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Mi in anglosaksonci (o naših prejšnjih kulturnih in socialnih zvezah z Anglijo in Ameriko) g. Ilija Petrovič, prof. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Kozake pesmi (plošče). — 20.10: Zdravstvena ura (g. dr. Ivan Matko). — 20.30: Operne pesve s spremljevanjem radijskega orkestra po g. Zlata Gjurgjenac. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski orkester. — Konec ob 23. uri.

Torek, 17. avgusta
12: Slavnih tenoristov (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: 10 minut zabave. — 20: Po domače (plošče). — 20.10: Socialna zaščita žene in otrok (g. Rudolf Smersul). — 20.30: Koncert pevskega zbora »Cankarc« Zbor vodi g. Kristo Perko. — 21.15: Orgelske točke (plošče). — 21.30: Radijski orkester. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski orkester. — Konec ob 23. uri.

Sreda, 18. avgusta
12: Baletna glasba (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Mozaik (plošče). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Žene v naših narodnih plesih. — 19.50: Sah. — 20: Koroške pesmice (plošče). — 20.10: Mlad. ura: Ljudske igre na Koroškem (g. prof. Niko Kuret). — 20.30: Vokalni solistični koncerti g. Marjana Rusa s spremljevanjem radijskega orkestra: Pralovec-Bernard: narodne pesmi, vmes radijski orkester. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Sestre Stritar — narodne pesmi. — Konec ob 23. uri.

Prijelo se ju je zlato...

Oko sta pa vrgla na meso — Razburljiv dogodek v Šmarci
Tončka je hodila v cerkve krast

Ljubljana, 13. avgusta
V vasi Šmarci, ki leži ob banovinski cesti od Domžal proti Kamniku, so doživeli vaščani 10. maja razburljiv dogodek. Kolikor je bilo žensk doma, so prišle proti poldnevni razburjeno vpiati, naj primejo tatove. Kmetje so prišli s polja in pričeli se je divji lov za dvojico mladih fantov, od katerih je eden hitrih krač ubiral proti bližnjemu gozdu, drugi pa je za njim šepaje zaostajal. S slednjim vaščani niso imeli velikega truda, ker so ga kmalu dohiteli in se je brez večjega odpora vdal njihovi premoči, težje pa je bilo z njegovim tovarišem. Vendar se je nekemu vaščanu posrečilo, da je dohitel, moral pa je ustaviti par korakov od njega, ker je v vsaki njegovi roki opazil nož. Toda preganjalec je dobil pomočnika, ki je tudi prihitel s polja na lov za mladeničem z motiko v roki. Zasledovanemu se je neopazno približal od zadaj, in ko je opazil, da je pripravljen zasledovalec svojo svobodo vsekakor braniti z noži, ga je od zadaj najprej klestil v dvei zamahih po obeh rokah, ker pa še to ni zadostovalo, ga je udaril še po glavi s tako silo, da se je motika prelomila, a trdna butica še ni omahnila, da ga je moral drugi pograbiti še za lasa, padel pa je šele, ko je nekdo zavozil vanj s kolesom. Po tej divji borbi, ko so vaščani imeli že ota ujeta, so juna pretresli žepa, v katerih so domnevali, da se nahaja tatinski plen. V cunjo zavezane ga so našli v hladnem žepu odpornejšega. Kar sta nakradla, kakor se je izkazalo, v hiši Marije in Primoža Lukana, ki stoji ob cesti, je bilo torej na varnem, fanta pa so tudi orožniki povabili s seboj na pomenek, ki se je končal v preiskovalnem zaporu ljubljanskega sodišča, odkoder sta prišla pred mali kazenski senat, ki mu je predsedoval s. o. s. Ivan Brelih. Iz varnostnih razlogov, ker se je 34letni Rudolf Avpič iz Čermošnjice v Beli Krajini tako divje branil pred zasledovalci, so pazniki pripeljali tega obtoženca z verigo uklenjenega k njegovemu pajdašu Niku Prebegu. Obtožnica, ki jo je zastopal državni tožilec g. Goslar, je bila dolga, da sta po dogovoru v sporazumu s sekiro vdrila v sobo Lukančevih. Plen je bil kaj obilen. Pobrala sta iz ene omare 14 stodinarskih bankovcev, zlato in srebrno moško uro, zlat prstan in žepni nož, iz nočne omare pa še 17 stodinarskih bankovcev, srebrno žensko uro in še okrog 40 avstrijskih kron. Nedotaknjene pa sta pustila hranilne knjižice.

Najprej je predsednik senata zaslišal Avpiča. Obtožnica je v razlogih navajala, da je dal najbrž on potudo za vlom in pregovoril Prebega, da ga je izvršil. To zaradi tega, ker slednji še ni bil kaznovan, naspotno pa ima Avpič za seboj že nekaj de-

liktoz proti imovini. Iz kazenskega lista je bilo razvidno, da se je lotil tega posla prvič že, ko je bil star komaj 12 let, z odsluženjo zadnjega kaznjaja pa je komaj dobro zlezel iz ljubljanskih zaporov. Prebeg še ni bil kaznovan, če so v redu ličanski registri, odkoder je Prebeg doma. Težko pa ga je registrirati, ker je prav tako kot Avpič nestalna bivališča in spada v trumo brezposelnih, pač tistih, ki jih je romanje od vrat do vrat že do kraja izpridilo. Avpič je trdil ednikom, da o kakem dogovoru za vlom ni govora, ker sta se spoznala s Prebegom šele tistega dne na cesti in je bil on na potu na Stajersko iščeč delo. Ko sta prispela v Šmarco in je on opravil svojo toaleto baš v Lukanovem hlevu, mu je Prebeg prišepetal, naj ga kar tam počaka. Tedaj se mu še ni sanjalo, kaj namerava. Ko pa Prebega kakih 10 minut še ni bilo na spregled, je stopil na dvorišče in ga je opazil, kako prihaja iz hiše, nakar mu je spet šepnil, naj jo hitro mahne naprej. Ker so pa nenačoma začele neke ženske vpiati, naj ju primejo, mu je Prebeg stisnil nekaj v cunjo zavitega v roke in mu naročil, naj leti, kar se da, in reši, kar mu je dal. On sam da zaradi revmatizma najbrž ne bo mogel uiti zasledovalcem.

Prebeg je po popolnem priznanju oripovedoval, kako sta korakala z novina znanem po cesti že nekaj lačna. V omneni vasi pa sta zaletela skozi okna Lukanovih shrambe svinjino, ki sta jo požljivo ogledovala. Medtem ko je njegov tovariš šel v hlev, je on poskušal vdreti v hišo. Skozi podstrešje hleva je došel v hlevno sobo in tam v taki naglici tlačil v cunjo, kar mu je prišlo pod roko, da po opravljenem poslu niti ni vedel, kaj je nabral in stisnil v žep. Na vprašanje, zakaj je pobral druge stvari namesto mesnine, ki sta si jo pozelela, je odgovoril, da ni mogel v shrambo, ker je bila zaklenjena. A sodnik mu je nato povedal svojo domnevo, ki se mu je zdela bolj prepričljiva, da mu je bil namreč denar več vreden kakor meso. Za prava vedno lahko dobi drugo, obratno pa ni vedno tako lahko mogoče. Tudi Prebeg je potohlil sodnikom, da so mu važnari že takoj potem, ko so ga reвно krevsajočega ulovili, sodili s svojimi ljudskimi pestmi prav nemilo. Poleg tega, kar so našli pri njegovem tovarišu in v njegovem lastnem žepu, kjer se je v naglici izročila tudi nekaj zlatega izgubilo, pa so v tovariševem svežnju zaplenili tudi njegove vetrih; nič manj kot dvanaest jih je bilo. Rekel pa je, da so slučajno brez posebnih namenov prišli v njegovo last.

Po krajšem posvetovanju je predsednik senata objavil obtožbeno zdaj drugo obdobje, potem ko sta sprejela prvo kar brez

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1. davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NOVOSTI

perila, obleke, pumparice itd. nudi ceno:

PRESKER
Sv. Petra c. št. 24

KAMENINASTE CEVI
BETONSKE CEVI
TERRAZZO MATERIAL
BRUSILNE KAMNE

ima veliko zalogo

JOS. CIHLAR,
LJUBLJANA.

50 PAR ENTLANJE

sturliranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbe. Veli-ka zaloga perla po 6.75 Din. Julijana. Gospodovska 12.

LETOVISCE IN KOPALISCE
priporoča: IVO ŠORLI, Gorica
va — Poljaneka dolina.

NOVOST ZA DAME!

irajno ondularijo izvršujemo na najnovejšem ter na najlažjem aparatu, kar jih je do danes naredila moderna tehnika. Uspeh za vsake lase garantiramo. Pre-čajite se in boste presenečeni. Frizerski salon »RAKAR«. Prešernova ulica 9 dvorišče. nasproti elastične Košak.

KLISEJE

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

POŠTARSKA

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

STANOVANJE

eno ali dvosobno išče snažna in mirna uradniška stranka (dve osebi) za oktober ali november. Plačam ev. za tri mesece naprej. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Narodac« pod »Oktober ali november«. 1913

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NAPRODAJ

po neverjetno nizki cenji Chevrolet limuzina. malo rabljen. tovorni avto Steyr 1 in pol tonski. Amicar najnovejši model, 2-sedežni, prevozni tričelji, več rabljenih koles. Karlovska c. 4. Ljubljana. 1807

Naši vozički so na patentiranih krogličnih ležiščih.

S. REBOLJ & drug

GOSPODSTVA C. 13

VINA ČEZ ULICO

Namizno belo 17 din
Srbsko Prokupac 17 din
Cviček 19 din
Rizling 19 din
Jabolčnik 14 din
Hruševac 15 din

Zganje:
Tropinovec 122 din
Slivovka 124 din
Brinjevec 132 din
Borovničar 140 din
ter razne vrste pristnega žganja, likerjev, konjaka, dezertnih vin vam nudi po konkurenčnih cenah Buffet J. Jeraj, Ljubljana, Sv. Petra c. 38. 1930

KUPIM

Beseda 1.— Din, davek posebej. Najmanjši znesek 15 Din

2000 kub. metrov
prima bukovih drv, suhih, od enega ali več dobaviteljev za sukcesivno dobavo kupim. Takojšnje najnižje ponudbe na mero ali ležjo franko vagon na kladalno postaja pod »Točno plačilo« na upravo lista. 1937

Otroški vozički, Dvokolesa, šivane najnovejših motorji, stroji, modeli, tričelji, pogostilni

PO ZELO NIZKI CENI — CENIKI FRANKO!

„TRIBUNA“ F. BATJEI
LJUBLJANA, Kartovska cesta 4 — Podružnica MARIBOR, Aleksandrova cesta 26

NAZNANILO!

Naznanjam svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi ostalemu občinstvu, da sem

preselil svojo delavnico

za umetno in stavbo ključavničarstvo

iz Aleševčeve ceste — v lastno poslopje NA ALJAZEVO 8

Cenj. občinstvu se vljudno priporočam

STANE CIEMAN.

Makulturni papir

preda

uprava „Slovenskega Naroda“

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5